OE
330 xv

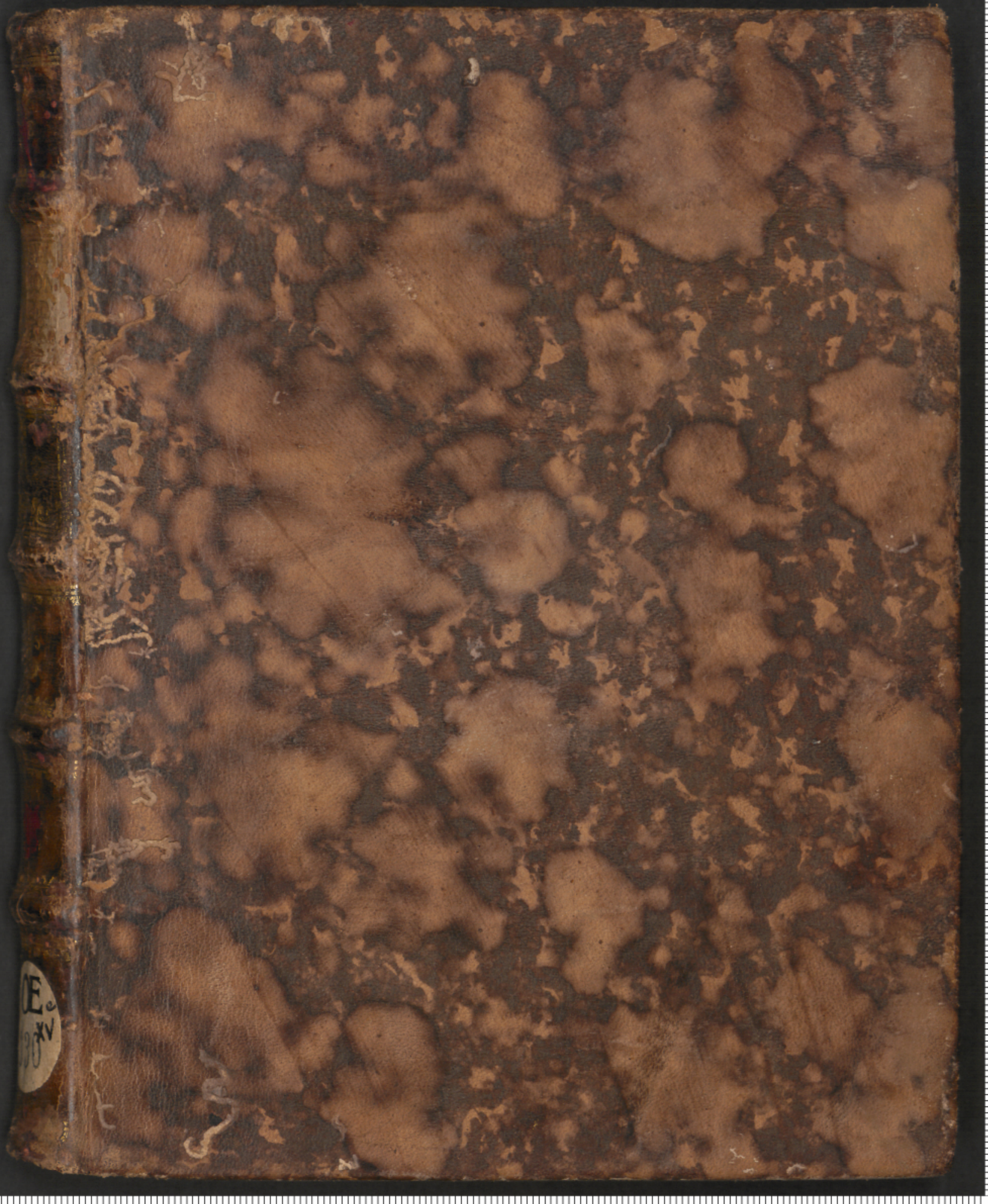

~~C.1.P.6.~~

15
3. E. 330. (Daemon 366)

Clarissimi Viri Iginij Poeticon Astronomicon Opus vtilissimmu Foeliciter Incipit.

De Mundi z sphęrae ac vtriusqz partiũ declaratiõe

Liber Primus

Probemium.

Iginius. M. Fabio Plurimam Salutem

TSi Te Studio grammaticę artis inductũ: nõ solũ versuũ moderatione quã pauci puiderũt: sed historiaruz quoqz varietate: qua scientia rerum pspicir̃ prędstare video: quę facilius etiã scriptis tuis pspici potest: desideras potius scientẽ: q̃ libera/lem iudicẽ: Tamẽ quo magis exercitatus: z nonnullis etiã sępius in bis reb⁹ occupatus esse videar: Ne nihil in adolescentia laborasse dicerer: z imperitorũ iudicio desidię subirẽ crimẽ: hęc velut rudimẽto scientię nisus: scripsi ad te: Nõ vt iperito monstrãs sed vt scientissimũ cõmonens: Sphęrę figuratiõẽ: circulorũqz qui i ea sũt notationẽ: z quę ratio fuerit vt nõ equis partib⁹ diuidrent̃. Prętera terrę marisqz diffinitiõẽ: z quę partes eius non habitant̃: vt multis ustisqz de causis hominibus carere videant̃: ordine exponam⁹. Rursusqz redeuntes ad sphęrã/duo z. xl. signa nominatim enumerauim⁹. Exinde vniuscuiusqz signi historias: causãqz ad sidera perlationis ostendimus. Eodem loco nobis vtile visum est persequi eorũz corporũ deformationes z in his numerũ stellarũ: Nec prętermisimus ostendere ad septem circulorum notationem quę corpora aut partes corporum peruenirent: z quemadmodum ab his diuiderentur. Diximus etiam in ęstiui circuli diffinitione quęrentes: quare non idem hyemalis vocaret̃: z quid eos fefelle/

BIBLIOTHEQUE SAINTE GENEVIEVE

rit qui ita ſenſerint. Et quid in ea parte Sphęrę: ſolis efficiat cur/
ſus. Pręterea quare circulos in .viij. partes diuidcremus ordine
expoſuim⁹. Scripſim⁹ etiã quo loco circul⁹ ęquinoctialis foret cõ/
ſtitut⁹: ꝛ q̃d efficeret ad eũ pueniés ſol. In eiuſdẽ circuli demõſtra
tione oſtẽdimus q̃re Aries iter ſidera celerrim⁹ diceret. Pauca p̃te
rea de hyemali circulo dixim⁹. Exinde zodiacũ circulũ diffiniuim⁹
ꝛ eius effectus. Et quare potius. xij. ſigna q̃. xj. numerent. Quid
etiã nobis de reliq̃s circulis videret. His p̃poſitis reb⁹: ad id lo/
ci venim⁹: vt exponerem⁹ vtrũ mũdus ipſe cũ ſtellis verteret: An
mũdo ſtãte vagę ſtellę ferrent: ꝛ quid de eo nobis ꝛ cõplurib⁹ vi/
deret: quaq; ratione ipſe mũdus verteret: Pręterea q̃re nõnulla ſi
gna celeri⁹ exorta ſerius occiderẽt: Nõnulla etiã tardi⁹ cęteris ex/
orta: citius ad occaſũ puenirnet. Quare etiã quę ſigna parit oriun
tur: nõ ſimul occidãt. Eodẽ loco dixim⁹ q̃re nõ eſſent in ſphęra ſu/
periora iteriorib⁹ hemicycli ęqualia ꝛ quot modis ſtellas videre nõ
poſſimus. Pręterea ſcripſimus i. xij. ſignorũ ortu: quę de reliquis
corpa exoriri: ꝛ quę eodẽ tpe occidere viderent. Deinde ordine p/
ſcripſim⁹: Sol vtrũ cũ mũdo fixus verteret: an ipſe p ſe moueret.
Et cũ ipſe p ſe moueat ꝛ cõtra. xij. ſignorũ ortus eat: quare videat
cũ mũdo exoriri ꝛ occidere. Deinde ꝓtin⁹ de lunę curſu pauca p/
poſuimus ꝛ vtrũ ſuo an alieno lumine vteret: Eclypſis Solis ꝛ lu
ne q̃o fieret: quare luna p eundẽ circulũ iter faciés celerius Sole
currere videat: ꝛ quid fefellerit eos qui ita ſenſerint. Quinq; ſtellę
q̃tũ habẽt interuallũ. ꝛ vtrũ. v. an. vij. ſint. ꝛ vtrũ. v. certe errent
an omés. ꝛ. v. quomõ curãt. Dixim⁹ etiã qua ratiõe priores aſtro
logi nõ eodẽ tẽpore ſigna ꝛ reliquas ſtellas reuerti dixerint. ꝛ qua
re metã diligẽtiſſime obſeruaſſe videantur ꝛ quid reliquos fefelle/
rit in eadẽ cauſa. In his igitur tam multis ꝛ varijs rebus nõ crit
mix aut pertimeſcendũ: quod tantũ numerũ verſuũ ſcripſerimus.
Neq; n. magnitudinẽ voluminis: ſed rerũ multitudinẽ peritos cõ
uenit ſpectare. Quod ſi longior in ſermone viſus fuero: non mea

facunditate:sed rei necessitate factū existimato. Nec si breuius ali/
quid dixero:minus idē valere confidito q̄ si pluribus esset audiē/
dum verbis. Etenim p̄ter nostrā scriptionē sphęrę: quę fuerunt
ab Arato dicta obscurius:p̄secuti planius ostendim⁹ vt pęnitus id
quod cępim⁹ exquisisse viderem̄ur. Quod si vel optimis vsus au/
ctorib⁹ effeci: vt neq; verius:neq; breuius diceret quispiā:nō im/
merito fuerim laudari dign⁹ a vobis:quę vel amplissima laus ho
minib⁹ ē doctis. Si minus:nō deprecamur in hac cōfectione:no/
strā scientiā ponderari. Ideoq; maiorib⁹ etiā niti laborib⁹ cogita
mus:in quibus ꝛ ipsi exercemur: ꝛ quib⁹ volumus nos probare
quid possimus. Eteni necessarijs nostris hominibus scientissimis
maximas res scripsim⁹:nō leuibus occupati reb⁹ populi captam⁹
existimationē. Sed ne diutius de eo quod neglexim⁹ loquamur:
ad propositū veniemus ꝛ initium rerū demonstrabimus.

De Mundo ꝛ Sphęra.

Mundus appellatur: is qui constat ex Sole ꝛ Lu/
na: ꝛ terra ꝛ omnibus stellis.

Sphęra ē species quędā in rotundo con/
formata: omnibus ex partibus ęqualis.
apparens: vnde reliqui circuli finiunt̄. huius au
tem exitus neq; initiū potest definiri: Ideo q̄
in rotundo omnes tractus ꝛ initia ꝛ exitus si/
gnificari possūt. De Centro

Centron ē cui⁹ ab initio cirūductio sphęrę terminat̄
ac terrę positio cōstituta declarat̄. De Axi

Imensio quę totius ostēditur sphęrę: cū ex vtrisq;
partibus eius ad extremam circumductionem recte
vt virgulę perducuntur: quę dimensio a compluri/
bus axis est appellata. huius autęq; cacumina: qui/
bus maxime sphęra nititur Poli appellant̄: Quo/
rum alter ad Aquilonē spectans Boreus: alter oppositus Austro

BIBLIOTHÈQUE SAINTE GENEVIÈVE

Notus est dictus.

De Significatione.

Significationes quędā in circūductionē sphęrę circuli appellantur: ℰ quibus Paralellę dicuntur: qui ad eundem polum constituti finiuntur. Maximi autē sunt: qui eodē centro quo sphęra: cōtinentur: horizon appellatur is: qui terminat ea: quę perspici: aut non videri possunt. hic autem incerta ratione diffinitur: qp modo polo subiectus: ꝛ circulis bis qui Paralellę dicuntur: modo duob⁹ extremis ꝛ ęqualibus nixus: modo alijs partibus adiectus terrę peruideť ita: vtcūqz fuerit sphęra collocata.

De Polo.

Polus is: qui Boreus apppellatur: peruideri potest semper. Notus autē ratione dissimili semper est a conspectu remotus: Naturalis autem mundi statio phisice dicitur: ℰa est in boreo polo finita: vt omia e dextris partibus exoriri: in sinistris occidere videantur. Exortus enim ē subita quędā species obiecta nostro cōspectui. Occasus autem pari de causa vt erepta ab oculis visa. In finitione mundi circuli: sunt paralellę. v. in quibus tota ratio sphęrę consistit: pręter eum qui zodiacus appellatur: qui qp non vt cęteri circuli certa dimensione finitur: ꝛ inclinatiōr alijs videtur: Λοξος: a gręcis est dictus. Quinqz autem: quos supra diximus: sic in sphęra metiunť: initio sumpto a polo qui boreus appellatur ad eum qui notus ꝛ antarcticos vocatur: In. xxx. partes vnūquodqz hemisphęriū diuiditur: ita vti dimensio significari videatur ī tota sphęra per. lx. partes factas. Deinde ab eodem principio boreo sex partib⁹ ex vtraqz finitione sumptis: circulus ducitur cuius centron ipse est polus finitus: q̄ circulus arcticos appellatur: qp intra eū arcturi simulacra vt incluſa perspiciuntur. Quę signa a nostris vrsarū specie ficta septentriones appellanť. Ab hoc circulo de reliquis partib⁹. v. sumptis eodē centro quo supra diximus circul⁹ du

citur:qui therinos tropicos appellaꝫ:Jdeo ꝙ Sol cum ad eū cir/
culū peruenit: ęstatē efficit eis :qui in aquilonis finibus sūt.hye/
mem aūt eis: quos austri flatibus appositos ante diximꝰ.Prę/
rea ꝙ vltra cum circulū Sol nō transit: sed statim reuertiꝫ:tropi/
cos ē appellatus.Ab hac circuli significatiōe quattuor de reliquis
partibus sumptis: ducitur circulꝰ equinoctialis a grecis hysemeri/
nos appellatꝰ.ideo ꝙ sol cum ad eum orbem peruenit ęquinoctiū
cōficit.hoc circulo facto:dimidia sphęrę pars cōstituta perspiciꝫ.
E contrario item simili ratione a noto polo.vj.partibus sumptis
vt supra de borco diximus: circulus ductus antarcticos vocaꝫ : ꝙ
contrarius ē ei circulo:quē arcticon supra diffiniuimꝰ: hac diffini
tione sphęrę centroqꝫ poli qui notus diciꝫ.v.partibꝰ sumptis:cir
culus chimerinꝰ tropicus instituiꝫ :a nobis hyemalis :a nōnullis
ēt brumalis appellatus.ideo ꝙ sol cuꝫ ad cū circulū peruenit hye/
mem efficit his:qui ad aquilonē spectant:ęstatem autē his: qui in
austri partibus domicilia constituerūt.Quanto eni abest longius
ab illis qui in aquilonis habitant finibus:hoc hyeme maiore con/
flictantur:Aestatem autē his quibus sol appositus peruideꝫ : Jta
qꝫ ęthiopes sub vtroqꝫ orbe necessario fiunt.Ab hoc circulo ad ę/
quinoctialē circulū:reliquę fiunt partes quattuor. ita vt sol per o/
cto partes sphęrę currere videaꝫ. Zodiacus aūt circulus sic vel o/
ptime diffiniri poterit:vt signis factis:sicut postea dicemus:ex or
dine circulus pducaꝫ. Qui autē Lacteus vocatur contrarius ęqui/
noctiali:ibi oportet vt eum mediū diuidere:ꝛ bis ad eum peruenī
re videatur.semel in eo loco vbi aquila cōstituiꝫ. Jterū aūt ad eius
signi regionē quod procyon vocaꝫ.Xij.signorū partes sic diuidun
tur.Quinqꝫ circuli: de quibꝰ supra diximꝰ:ita finiuntur: ut vnus/
quisqꝫ eorum diuidatur in partes.xij.ꝛ ita ex eorum punctis lineę
perducanꝫ: quę circulos significent factos.in quibꝰ .xij.signa de/
scribantur. Sed a nōnullis imperitioribꝰqueritur quare hō ęquis
partibus circuli finiantur.hoc est vt de.xxx. partibꝰ quinę partes

diuidant: ⁊ ita circuli pari ratione ducantur: id facillime defendi
posse confidimus. Cum enim media sphęra diuisa est eius circuli:
nullus potest ęqualis esse. Qui q̃uis proxime eum accedat: tamē
minor esse videatur Itaq; qui primum sphęrā fecerunt: cum vel/
lent omniū circulorū ęquas rationes esse pro rata parte: voluerūt
significare: vt q̃to magis a polo discederetur: hoc minorē nume/
rum partium sumerent in circulis metiendis. quo necesse his erat
maiorē circulū definire: Quod etiā ex ipsa sphęrā licet intelligere
Quanto magis a polo discedes: hoc maiores circulos fieri: ⁊ hac
re minorem numerū duci: vt pares eorum videantur effectus. Et
si non in. xxx. partes vnumquodq; hemisphęriū diuidatur: sed in
alias quodlibet finitiones: tamen eo ratio peruenit eius ac si. xxx.
partes fecisset.

De zodiaco circulo.

Zodiacus circulus tribus bis subiectus: de quibus
supra diximus: ex quadam parte contingit ęstiuum
⁊ hyemalē circulum. ęquinoctialē autem mediū di/
uidit: Itaq; Sol per zodiacon circulū currens: neq;
extra eum transiens: necessario cū signis bis: qui/
bus inixus iter conficere videtur peruenit ad eos: quos supra dixi
mus orbes. ⁊ ita quattuor tempora definit. Nam ab ariete incipi/
ens ver ostendit. ⁊ taurū ⁊ geminos transiens idem significat. Sz
iam capitibus geminorū circulū ęstiuū tangere videt: ⁊ per can/
crum ⁊ leonē transiens ⁊ virginē: ęstatem efficit. Et rursum a vir/
ginis extrema parte transire: ad ęquinoctialē circulus perspicitur
In libra autem ęquinoctiū conficit: ⁊ autumnū significare incipit
Ab hoc signo transiens ad Scorpium ⁊ Sagictariū. Deinde pro
tinus incurrit in hyemalē circulū. ⁊ a capricorno: aquario: piscib⁹
hyemē transigit. Itaq; ostenditur nō per tres ipsos circulos cur
rere: sed zodiacū transiens ad eos peruenire. Sed quoniā de his
reb⁹ diximus Nūc terrę positionē definiem⁹ ⁊ mare quibus locis
interfusum videatur ordine exponemus.

TErra mundi media regione collocata: omnib⁹ partib⁹ equali diſſidēs interuallo: centron obtinet ſphę re. hanc mediā diuidit Axis in dimenſione totius terrę: Oceanus autem regione circūductionis ſphę re profuſus: prope totius orbis alluit fines: Itaq; ⁊ ſigna occidentia: in cundē decidere exiſtimant̄: Sic igit̄ ⁊ terras contineri poterimus explanare. Nam quęcūq; regio eſt quę inter arcticon ⁊ ęſtiuum finem collocata eſt: ea diuiditur tripharіam: Equib⁹ vna pars Europa. altera Aphrica. tertia aſia vocatur. Europam igitur ab aphrica diuidit mare ab extremis oceani finib⁹ ⁊ herculis columnis. Aſiam vero ⁊ lybiā cū egypto diſterminat os Nili fluminis: quod canopicon appellat̄: Aſiam ab europa Tanais diuidit bipharіā ſe conficiens i paludē: quę Meotis appellatur. hac igitur definitione facile peruidetur: mare omnibus obiectum finibus terrę: Sed ne videatur nonnullis mirū: cū ſphęra in. lx. partes diuidatur: vt ante diximus. quare definimus ab ęſtiuo circulo ad arcticum finem duntaxat habitari: ſic vel optime defendimus. Sol enim per mediā regionem ſphęrę currens: nimium bis locis efficit feruorem: Itaq; quę finis eſt ab ęſtiuo circulo ad hyemalem: ea terra a grecis Διαξεκαυμενē vocatur ꝙ neq; fruges propter exuſtam terrā naſci: neq; homines propter nimium ardorem durare: poſſunt. Extremę autem regiones ſphęrę duorū circulorum: quorū alter borcus alter Notus vocatur fine arctici circuli: ⁊ eius qui antarticus vocatur non habitantur: Ideo ꝙ ſol eſt ſemper ab bis circulis longe: ventiq; aſſiduos habent flatus. Quāuis enim ſol perueniat ad ęſtiuū circulū: tamen longe ab arctico videbitur fine: id ita eſſe: hinc quoq; licet intelligere. Cum enim ſol peruenit ad eum circulū: qui hyemalis vocat̄: ⁊ efficiat nobis qui ꝓpe eum ſumus conſtituti nimium frigus: quid arbitramur eis locis frigoris eſſe: qui longius etiam abſunt a nobis. Quod cum in hac

parte ſphęrę fiat:idē in altera parte definitū putauimus. ideo q̄ ſimiles eius ſūt effectus. Preterea hinc quoq; itelligim⁹ illic maximū frigus. & in ęſtiuo circulo calorē eſſe. q̄ que terra habitaſ: Eos tamē videm⁹ qui proxime ſunt arcticū finē vti braccis & eiuſmodi veſtitu veſtituū. Qui autē proximi ſint ęſtiuo circulo: cos ęthiopas & perūſto corpe eſſe. habitaſ autē ſic temperatiſſimo cęlo cū inter ęſtiuum circulū & arcticum finē hęc perueniat temperatio. q̄ ab arctico circulo frigus: ab ęſtiuo feruor exortus in vnum concurrens: efficit mediā finem temperatā: quę habitari poſſit. Itaq; cū ſol ab eo loco diſceſſit: hyeme neceſſario conflictamur. q̄ ventum exorientē non reuerberat ſol. Quod cum veniat in hac diffiniti/one. illud quoq; fieri poſſe videmus: vt hyemali circulo nobis ad antarcticū finē habitari poſſit. q̄ pares eodem proueniant caſus: Certum quidē eſſe nemo cōtendit. neq; peruenire eo poteſt quiſq̄ :propter interiectū terrę: quę propter ardorē non habitaſ. Sed cum videmus hanc regionē ſphęrę habitari: illam quoq; in ſimili cauſa poſſe conſtitui ſuſpicamur.

Clariſſimi viri Iginij de Signor cęleſtiū hiſtorijs Liber Secūd⁹.

Sed Quoniam quę nobis de terrę poſitione dicenda fuerunt: & ſphęrā totā diffiniuimus: Nunc quę in ea ſigna ſunt nominabimus ſigillatim. Et quibus igitur primū: Duas Arctos & draconē: Deinde arctophilaca cum corona dicemus: Ceteum qui engonaſin vocatur: Ex inde lyram cum olore & cępheo & eius vxore caſſiopęia filiaq; andromeda & genero Perſeo Dicemus etiam protinus Aurigam a grecis Ηνίοχον appellatū. Ophiulcuq; preterea cum ſagicta & aquila paruoq; delphine. Inde Equum dicemus cum eo ſidere q̄ deltoton vocatur. his corporib⁹ enumeratis ad duodecim ſigna peruenimus. Ea ſunt hęc. Aries: Taurus. Gemini. Deinde Cancer cum leone & virgine. Preterea Libra dimidia pars ſcorpionis: & ipſe Scorpius cū ſagictario: & Capricornio. A/

quarius vero cum piscib⁹:reliquas habet partes. His cōnumera/
tis suo ordine est cetus cū Eridano flumine z lepore. Deinde oriō
cum cane:z eo signo quod procyon dicitur. Pręterea est argo cum
centauro z Ara Deinde hydra cū pisce qui notus voatur. Horum
omniū nō inutile videtur historias proponere : quę certe aut vti/
litatē ad scientiā:aut iocunditatē ad delectationē afferent lectori.

Situr:vt supra dixim⁹ initiū est nobis Arctos ma/
xima. Hanc autem Hesiodus ait esse Calisto nomi/
ne:Lycaonis filiam:eius qui in archadia regnauit:
eamqz studio venationis inductā ad Dianā se ap/
plicuisse a qua non mediocriter esse dilectam ppter
vtriusqz contumilē naturā. Postea autem ab ioue compressam ve/
ritam diane suum dicere cuentum quod diutius cęlare nō potuit:
Nam iam vtero ingraviescente prope diem partus in flumine cor/
pus exercitatione defessum cū recrearet:a diana cognita est nō ser
uasse virginitatē:cui dea pro magnitudine suspitionis non mino/
rem retribuit pęnā. Erepta enī facie virginali in vrsę specie est cō/
uersa quę grece αρκτος é appellata. In ea figura corporis archa
da procreauit. ¶ Sed vt ait Amphis comoediarum scriptor. Jup/
piter simulatus effigiem Dianę cum virginem venantem vt ad/
iutans persequeretur: amotam a conspectu cęterarum compressit
quę rogata a Diana quid ei accidisset ꝙ tam grandi vtero videre/
tur: illius peccato id cueniſſe dixit . Itaqz propter eius responsū
in quam figuram supra diximus eam diana conuertit. Quę cum
in silua vt fera vagaretur a quibusdam ętbolorum capta ad Lycao
nem pro munere in archadiam cum filio est deducta. Ibi dicitur
inscia legis in iouis lycęi templum se coniecisse:quam confestim fi
lius secutus est. Itaqz cum eos archades insecuti interficere cona/
rent: Juppiter memor peccati: ereptā Calistō cū filio inter sidera
collocauit. Eā quoqz Arctum: filiū aūt Arctophilaca nominauit:
de quo postea dicemus . ¶ Nonnulli etiā dixerunt cum calisto ab

Ioue esset compressa: Junonē indignatā in vrsam eam cōuertis/
se:quā Dyanę venanti obuiā factā : ab ea interfectā: ⁊ postea co/
gnitam inter sidera collocatā. ¶Sed alij dicunt. Cum calistonem
Juppiter esset in silua persecutus: Junonē suspicatam illud quod
euenit:contendisse vt eum manifesto diceret deprendisse. Jouē au
tem:quo facilius suū peccatū tegeret:in vrsę specie conuersā reli/
quisse. Junonē aūt in eo loco pro virgine vrsam iuenisse:quā dya
nę venanti vt eam interficeret demonstrasse:quod factū vt perspi
ceretur Jouem ęgre tulisse:effigiem vrsę stellis figuratā constituis
se. ¶Hoc signum vt plures dixerūt nō occidit: ⁊ qui volūt aliqua
de causa esse institutū:Negant thetym oceani vxorē id recipere:cū
reliqua sidera eo perueniant in occasum: ꝙ Thetys iunonis sit nu
trix:cui calisto succubuerit vt pellex. ¶Arietus autem regeates hi/
storiarū scriptor:nō calisto:sed megisto dicit appellatā: ⁊ nō lyca/
onis:sed cetei filiam lycaonis neptē. Prętera cetea ipsum engona
sin nominari Reliqua vero superioribns conueniunt:Quę res in
Nonacri monte archadię gesta narratur.

Arctos minor. Hanc agloasthenes q̄ naxica conscri/
psit:ait Cynosurā esse vnam de iouis nutricibus:ex
idęis nymphis:ab eius quoqȝ nomine ⁊ vrbem quę
bistoae vocatur:a Nicostrato ⁊ sodalibus eius con/
stitutā :⁊ portum:qui ibi est:⁊ agri maiorem par/
tem cynosuram appellatam. Hanc autē inter Lurctas fuisse:qui Jo
uis fuerunt administri. Nonnulli ⁊ Helicen ⁊ cynosurā nymphas es
se iouis nutrices dicūt:⁊ hac re etiā pro bñficio in mūdo colloca/
tas:⁊ vtraſqȝ arctos nūcupatas : quas nostri septentriones dixe/
rūt. Sȝ maiorē arctū cōplures plaustro simile dixerūt:⁊ ἁμάξας
greci appellarunt Cui hęc memorie prodita est causa. Initio qui si
dera peruiderunt ⁊ numerum stellarū in vnaquaqȝ specie corpo/
ris constituerūt: ⁊ non arctum sed plaustrum nominauerunt. Ex
septem stellis:duę quę pariles ⁊ maxime in vno loco viderentur

ꝑ bobus haberent. Reliq̃ vero quinq; figurã plaustri simularent
Itaq; ⁊ qđ ꝓximũ huic est signũ Boetem nominari voluerũt de
quo posteri⁹ plura dicen⁹. Arat⁹ quidẽ nõ hac re boetẽ: nec illud
plaustrũ dicit appellari. sed qđ arctus videat vt plaustrũ circũ po/
lũ: qui boreas appellat versari ⁊ boetes agitare eã dicat. In quo
nõ mediocriter videt errare. Postea autẽ de. vij. stellis parmenisc⁹
ait. vlxx. sunt a quibusdã astrologis cõstitutę ut vrsę species non
septẽ stellis ꝑficeret. Itaq; ⁊ ille qui antea plaustrũ sequẽs boetes
appellabat Arctophilax est dict⁹ ijsdẽ tẽporibus quibus homerus
fuit. hęc arctos est dicta de septẽtrionibus. ille. dicit hanc vtroq;
nomie ⁊ arctũ ⁊ plaustrũ nominari. Boetis autẽ nusquam memi
nit arctophilaca dici. Incidit etiã cõpluribus erratio quib⁹ dc cau
sis minor arctos Phęnice appellet. ⁊ illi q̃ hãc obseruãt verius et
diligẽtius navigare dicant. ⁊ quare si hęc sit certior q̃ maior: non
omẽs hãc obseruẽt: qui nõ itelligere vident de qua historia sit ꝑfe
cta ratio ut phoenice diceret. Thales eni qui diligent de his rebus
exquisivit ⁊ hãc primus arcton appellavit natiõe fuit phoenix. ut
herodot⁹ milesius dicit. Igit oẽs qui Peloponessum incolũt prio
re vtunt arcto. Phoenices quã a suo inuẽtore acceperũt obseruãt.
⁊ hãc studiosius ꝑspiciendo diligẽtius navigare existimant ⁊ vere
eã ab inventoris nomine appellant.

Serpẽs. hic vasto corpe ostendit inter duas arctos
collocat⁹: q̃ dicit aurea mala hesperidũ custodisse ⁊
ab hercule iterfectus a Junone iter sidera collocatus
q̃ illius opa hercules ad euz est ꝓfectus q̃ hortum
Junonis tueri solitus existimat. Ait eni pherecides
Junonẽ cũ duceret Juppiter vxorẽ terrã invenisse ferentem aurea
mala cũ ramis: Inde iunonẽ admiratam petijsse a terra vt in suis
hortis sereret: qui erant vsq; ad atlantẽ montẽ: Cui⁹ filię cum sę/
pius de arborib⁹ mala decerperẽt: Juno dicit hũc ibi custodẽ po/
suisse. hoc etiam signi erit quod in sideribus supra eum draconem

herculis ſimulacrum oſtenditur : vt Eratoſthenes demonſtrat.
quare quoduis licet intelligere hunc maxime draconem dici.
¶ Nounulli etiam dixerunt hunc draconem a gigantibus Mi/
nerue obiectū eſſe cū eos oppugnaret Minerua vo arreptū dra/
conē contortū ad ſidera iecisſe ⁊ ad ipſum axem celi fixiſſe. Itaqz
adhuc eū implicato corpore videri: vt nuper ad ſidera perlatum.

ARctophilax. De hoc fertur vt ſit Archas Caliſto/
nis ⁊ Iouis filius: quem dicitur Licaon cum Jup/
piter ad eum in hoſpitiū veniſſet cū alia carne con/
ciſum pro epulis appoſuiſſe. Studebat enī ſcire ſi
deus eſſet qui ſuū hoſpitiū deſideraret: Quo facto
nō minori pena eſt affectus. Nam ſtatim Juppiter menſa proije/
cta domū cius fulmine incendit: Ipſum autē in figuram lupi con/
uertit. at pueri membra collecta ⁊ compoſita in vnū: dedit cuidaz
ethologū alenduz: qui adoleſcēs factus in ſiluis cū venaret inſcius
vidit matrē in vrſe ſpecie cōuerſam: quā interficere cogitans perſe
cutus eſt i Iouis licei templū: quo ⁊ qui acceſſiſſet mors pena erat
archadū lege. Itaqz cū vtrunqz neceſſe eſſet interfici: Juppiter co/
rum miſertus creptos inter ſidera collocauit: vt ante diximus. Hic
aūt e facto ſequens vrſam perſpicit: ⁊ arctū ſeruās arctophilax eſt
appellatus. ¶ Nōnulli hunc dixerūt Icaꝛ erigones patrē cui pro/
pter iuſtitiā ⁊ pietatē exiſtimat liber pater vinū ⁊ vitē ⁊ vuam tra
didiſſe vt oſtēderet hominib⁹ quomō ſercret: ⁊ quid ex eo naſcere
tur: ⁊ cū eſſet natū: id quomō vti oporteret: qui cū ſeuiſſet vitē dili
gentiſſime adminiſtrādo floridā falce feciſſet: dicitur hircus in vi/
neā ſe iecisſe ⁊ quę ibi tenerrima folia videret decerpſiſſe: quo fa/
cto Icarū animo irato tuliſſe eūqz iterfeciſſe: ⁊ ex pelle eius vtrē fe
ciſſe ac vēro plenū pligaſſe ⁊ i mediū mare proijeciſſe ſuoſqz ſoda
les circa eū ſaltare coegiſſe: Itaqz Eratoſthenes ait εἰκάριο ϖοθι
ϖρό τα ϖεριστρατομ οχεσαρτο ¶ Alij dicūt Icaꝛ cū a libero pa
tre vinū accepiſſet: ſtativtres plenos i plauſtrū impoſuiſſe. Hac re/

etiam Boetẽ appellatum: qui cum perambulans Atticorũ fi/
nes pastoribus ostenderet: nonnulli eorum:auiditate pleni no/
uo genere potus inducti somno consopiunt̃. Atq; vt alij aliam se
in partes reijciunt vt semimortua membra iactantes: alia ac dece/
bat loquebantur. Reliqui eorum arbitrati venenum ab Icaro da/
tum pastoribus vt eorum pecora abigeret in suos fines Icarum
interfectũ in puteũ deiecerunt. sed vt alij demonstrant: secundũ
arborem quandã defoderunt: Qui autẽ obdormierant experecti
cum se nunq̃ melius quiesse fatercntur ac requirerent Icarum vt
pro beneficio muncrarent: interfectores eius animi cõsciẽtia per/
moti statim se fugę mandauerunt: ⁊ in insulã ętholoꝝ peruene/
runt: a quibus vt hospites recepti domicilia sibi constituerunt. At
Erigone icari filia permota desiderio parentis cum eũ non redire
videret ac persequi eũ conaretur: canis Icari: cui Męra fuerat no
men vlulans vt obitum domini lachrymari videretur redit ad eri/
gonem: cui non minimam cogitatę mortis suspitionem ostendit:
Neq; enim puella timida suspicari debebat nisi patrem interfe/
ctum qui tot dies ac menses abesset. At canis vestem eius tenens
dentib9 perducit ad cadauer: quod filia simulac vidit desperata spe
solitudine ac pauperie oppressa multis miserata lachrymis: in ea/
dem arbore: sub qua parens sepultus videbatur: suspendio mor/
tem sibi consciuit: cui mortuę canis spiritu suo parentauit. ¶ Nõ/
nulli hunc in puteum se deiecisse dixerunt Anbigrum nomi/
ne. quare postea neminem ex eo puteo bibisse memorię tradide/
runt. Quorũ casum Iuppiter miseratus in astris corpora eorum
deformauit. Itaq; complures Icarum boetem Erigonem v irginẽ
nominauerunt: de qua posterius dicemus. ¶ Canem autem sua
appellatione ⁊ specie caniculã dixerunt: quę a grẽcis q̃ ante ma/
iorem canem exoritur Procyon appellat̃. ¶ Alij bos a Liber o pa
tre figuratos inter sidera dicũt. Interim cũ i finibus athenien siũ
multę virgines sine causa suspẽdio sibi mortẽ consciscerent: quo d

Erigone moriens erat precata vt eodem lcto filiq Atheniensium afficerentur:quo ipsa foret obitura nisi Icari morte persecuti r eũ forent vlti. Itaqz cum id cueniſſet: vt ante diximus : petentibus eis:Apollo dedit respõsum Si vellẽt euẽtu liberari Erigonę satisfacerẽt.Qui p ea se suspẽderat:instituerunt:vti tabula interposita pendẽte funib9 se iactarẽt:vt q̃ pendẽs vẽto mouẽt. Qd̃ sacrificiũ solẽne istitucrũt. Itaqz r priuatiz r publice faciũt:r id aletidas appellãt:p eã patrẽ psequẽtẽ cũ cane vt ignotã r solitariã oportebat mẽdicã appellabãt q̃s greci ἀλεξίκακος nominãt. Prętea canicula exoriẽs ęstu eorũ loca r agros fructib9 orbabat:r ipsos morbo affectos poenas Icaro cũ dolore sufferre cogebat: p latrones recepisset:quoz rex Aristeꝰ Apollinis r cyrenes filiꝰ Acteonis tpe petijt a parẽte:quo pacto calamitate ciuitatẽ posset liberare:quẽ deꝰ iubet multis hostijs expiari Icari morte r ab Ioue petere:vt quo tpe canicula exoriret dies q̃draginta ventũ daret qui ęstũ caniculę mederet. Qd̃ iustũ Aristeꝰ pfecit:r a ioue ipetrauit vt Ethesię flarẽt.q̃s nõnulli ęthesias dixerũt p quotãnis certo tpe exoriũt grece ἐτησίους annꝰ latine. Nõnulli etiã ęthesias appellauerũt:p expostulatę sũt a iuppitre r ita pcessę. Sz hoc i medio relinquat: ne nos oia pripuisse existimemur.Sed vt ad ppositũ reuertamur hermippꝰ qui de siderib9 scripsit:ait cererẽ cũ iasone lętus cũ filio cõcubuisse:p obrẽ fulmine percussum:cõplures cũ homero dixerunt. Ex his vt petellides gnosius historiarũ scriptor demonstrat Nascunt filij duo Philomcis r plutus quos negant inter se cõueniſſe. Nam plutũ qui ditior fuit nihil fratri suo de bonis cõcessisse Philomein autẽ necessario adductũ quodcunqz habuit:eo boues duos emisse:r ipsum primũ plaustrũ fabricatũ esse. Itaqz arando r colendo agros ex eo se aluisse.cuius matrẽ iratã inuentã vt arantem eũ inter sidera constituisse r boetẽ nominasse . Ex hoc autem Pareanta demonstrat natum qui de pareas suo nomine pareos r oppidum parona appellauit.

Corona. hꝛc existimaꝫ Ariadnę fuisse a Libero patre inter sidera collocata: Diciꝫ enim in insula Dia cum Ariadnę Libero nuberet: hanc primū muneri accepisse a Venere thoris: cū omnes dij i eius nuptijs dona cōferrēt. ¶ Sed (ut ait q̄ cretica cōscripsit) quo tēpore Liber ad minoa venit: cogitās Ariadnē cōprimere: hāc coronā ei muneri dedit: qua delectata: nō recusauit ꝓditionē stupri Diciꝫ etiam a vulcano facta ex auro et indicis gēmis: p quas Thę/seus existimaꝫ de tenebris labyrinthi ad lucē venisse: ꝙ aurū ⁊ gemmę i obscuro fulgore luminis efficiebāt. ¶ Qui argolica scripserūt hanc afferūt causam: ꝙ liber cuꝫ impetrasset a parente: ut Semelē matrē ab inferis reduceret: et querens ad eos descensionē: ⁊ ad arguiorū fines peruenisset: obuiū ei quendā factū nomie hypolipnū hominē dignū hui⁹ sęculi: qui petenti Libero: descensionē mōstrauit. hunc autē cū vidisset hypolypnus: puerū ętate: miranda corpo/ris pulchritudine reliquis prestantem. mercedē petijsse ab eo: quę sine detrimento eius dareꝫ. Liberū autē matris cupidum: si eam reduxisset/iurasse: ꝙ vellet se facturū: ita tamē ꝙ deus homini impudenti iuraret pro quo hypolipnus descensum monstrauit. Igiꝫ cū Liber ad eum locū venisset: ⁊ vellet descendere: coronā quā a venere acceperat/deposuit in eo loco: qui ꝓfanus est e facto appellatus Noluit enim secū ferre ne imortale donū mortuorū tactu coinq̄naretur: qui cū matrē incolumē reduxisset: coronā diciꝫ i astra collocasse ut ętema memoria nominis efficereꝫ. ¶ Alij dicūt hanc coronā Thesei esse/et hac re ꝓpter eum collocatā. Nam qui diciꝫ in astris Engonasin: is Theseus esse existimaꝫ: de quo posterius plura dicemus. Diciꝫ eni cum Theseus Cretā ad minoa cū septē virginibus ⁊ sex pueris venisset Minoa de virginib⁹ Acrioboeā quandā nomine: candore corporis inductū/comprimere voluisse: qō cum Theseus passurum se negaret: ut qui neptuni filius esset: valeret contra tyrannum/pro virginis incolumitate decertare. Itaq; cum

non iam dē puella: sed de Thesei genere cōtrouersia facta fuisset: vtrum is neptuni filius esset: nec ne: dicit Minos ānulū aureū de digito sibi detraxisse: ⁊ in mare proiecisse: quē referre iubet Thesca: si vellet se credi Neptuni filiū esse. Se enim ex Ioue procreatum: facile posse declarare. Itaq; cōprecatus patrē: petijt aliquid: ut satisfaceret se ex eo natū: statimq; tonitrum ⁊ fulgorē cęli: indicium significationis fecisse: Simili de causa Theseus sine vlla pcatione: aut religione parētis: in mare se proiiecit: quē confestim delphinum magna multitudo mari ꝓuoluta: lenissimis fluctibus ad Nereidas ꝓduxit: a quib⁹ ānulū Minois ⁊ a Thetide coronā: quā nuptijs a Venere muneri accepat: rettulit: cōplurib⁹ lucētē gēmis. ¶Alij aūt a Neptuni vxore accepisse, dicūt coronā: ⁊ Ariadnę Theseus dono dicit dedisse: cū ei ꝓpter virtutē ⁊ animi magnitudinē vxor esset cōcessa: hanc autē post Ariadnes mortem: Liberū inter sidera collocasse.

Egonasin. hūc Eratosthenes Herculem dicit: supra draconē collocatū: de quo ante diximus: eūq; paratū: ut ad decertandū: sinistra manu pellē leonis: dextra clauā tenentē: conat interficere draconē: hesperidū custodem: qui nunq̄ oculos apuisse: somno coact⁹ existimat: quo magis custos esse demonstrat. De hoc etiā Paniastis in Heraclea dicit. horū igit pugnā Iappiter admiratus: inter astra constituit. habet eni draco caput erectū: Hercules autē dextro genu nixus: sinistro pede capitis ei⁹ dextrā partē opprimere conat: dextra manu sublata ut feriens: sinistra ꝓiiecta cū pelle leonis ut is q̄ maxime dimicās appareat: ⁊ si qui sit h negat⁹. Arat⁹ quicq̄ posse demonstrare: tamē conabimur ut aliquid verisimile dicam⁹ ¶Aratus autē: ut supra diximus: hunc Lethea licaonis filiū: Aegistus patrē dicit esse: qui videt ut lamentans filiā: in vltę figurā conuersam: genu nixum: palmas aduersas rendere ad cęlū: ut eā sibi diį restituant. Phegelsena aūt Theseā dixit esse: qui troezene

saxum extollere videt: qđ existimat Egeus sub eo saxo clopiũ ensẽ posuisse: ꝛ ethre Thesei matri predixisse: ne ante: eũ athenas mit teret q̃ lapide sublato: sua virtute posuisset gladiũ referre. Itaq; niti videt: q̃ altissime potest: ut extollat. Hac etiã de causa nõnulli lyram: quę pxima est ei signo collocata: Thesei esse dixerũt: qđ ut eruditus omniũ artiuꝫ: Lyram quoq; didicisse videbat. Id quoq; Anacreon dicit. ¶ Alij dicũt Thamirim a musis excęcatũ: ut supplicem ad genua iacentẽ. Dicũt alij Orphea a thracijs mulierib9 interfici q̃ viderit liberi patris initia. ¶ Aeschillus autẽ i fabulis: quę inscribunt prometheos hymenos: Herculẽ ait esse: nõ cũ dra conc: sed cũ liguribus depugnantem. Dicit enim: quo tẽpore hercules ab gerione boues abduxerit: interfeciss̃e p ligurũ fines: quos conatos ab eo abducere pecus: manus contulisse: ꝛ q̃ plures corũ sagittis pfixisse. Sed postq̃ Herculi tela deficerẽt: multitudine barbarorum ꝛ inopia armorũ defessum. se ingeniculasse: multis iam vulneribus acceptis. Iouem autem misertum filij: curasse ut circa eum magna copia lapidum esset: quibus se Herculem defendisse ꝛ hostes fugasse. Ita Ioue in similitudinem pugnantis: inter sidera constituisse. ¶ Hunc etiã nõnulli hysiona brachijs vinctis esse dixerunt: q̃ vim Junoni voluerit afferre. Alij promethea: in monte caucasi vinctum.

Lira autem inter astra constituta est. Hac (uti Eratosthenes ait) de causa q̃ in initio a Mercurio factã de testudine Orpheo est tradita: qui Caliopes ꝛ oagri filius: eius rei maxime studiosus. Itaq; existimatur suo artificio feras etiam ad se audiendi causa allicuisse: qui quercus vxoris Euridices mortẽ ad inferos descẽdisse existimatur: ꝛ ibi deorum progeniem suo carmine laudasse: pręter liberum patrem: hunc enim oblivione ductus: prętermisit ut oeneus in sacrificio Dianam. Postea igit Orpheus ut etiã plures dixerunt: in Olympo monte: qui macedoniam divisit a thra-

cia. Sed ut Eratosthenēs ait: i Planceo sedēs: cū cāntu delectaret dicitur: ei Liber baccas obiecisse: quę corpus eius discerperēt interfecti. ¶ Sed alij dicūt: ꝙ initia Liberi sit speculatus/id ei accidisse. Musas autē collecta mēbra sepulturę mādasse: ꝛ lyrā quo maxime potuerunt beneficio: illi⁹ memorię causa figuratā stellis inter sidera cōstituisse Apollis ꝛ Jouis volūtate: ꝙ Orpheus apollinē maxime laudaret. Jupit̄ vero filio beneficiū cōcessit. ¶ Alij autē dicūt Mercuriū/cū primū lyrā fecisset: i Lylleno monte Arcadię: septē chordas instituisse: ad atlanticū numer̄: ꝙ maia vna ex illarū numero esset: quę mercurij ē mater. Deinde postea: cū Apollinis boues abegisset: deprehēsus ab eo: quo sibi facili⁹ ignosceret: petenti Apollini ut liceret sibi se dicere: iuenisse lyrā/ꝓcessit: ꝛ ab eo virgulā quandā muneri accepit: quā manu tenens Mercurius: cū profiscereť in arcadiā: ꝛ vidisset duos dracones: inter se cōiuncto corpore: aliū aliū appetere: ut qui dimicare int̄ se videreť: virgulā int̄ vtrunq; ꝓiecit. Itaq; discesserūt: quo facto eam virgulā pacis cā: dixit esse constitutā. ¶ Nōnulli etiā: cū faciūt caduccos: duos dracones implicatos virgula faciunt: ꝙ initiū Mercurio fuerat pacis Eius exemplo: et athletę ꝛ i reliquis eiusmodi certationib⁹: virgulā vtuntur. Sed ut ad propositū reuertamur. Apollo lyrā acceptā dicitur orphea docuisse: ꝛ postꝙ ipse cythară inuenerit: illi lyra concessisse. ¶ Nōnulli dixerūt: veneré cū proserpina ad iudiciū Jouis venisse: cui earū Adonin cōcederet: quibus Caliopen a Joue datā iudicē: quę musa Orphei ē mater. Itaq; iudicasse: vt dimidiā partem anni earū vnaquęq; possideret. Veneré autē indignatā: ut nō sibi propriū cōcessisset: obiecisse omnibus: quę i thracia sunt mulieribus: ut orphea amore inductę: ita sibi quęq; appeteret: ut mēbra eius discerperent: cuius caput in mare de monte perlatū: fluctibus in insulam lesbon est reiectum: qō ab his sublatum ꝛ sepulturę est mandatum: pro quo beneficio ad musicam artē ingeniosissimi existimanť esse. Lyra autē a musis (ut ante dixim⁹) int̄ astra ꝓstituta ē

Nõnulli ꝙ Orpheus cum primus puerilem amorẽ induxerit!mu
lieribus visũ contumeliã feciſſe!ꝛ hac re ab eis interfectũ.

Olorem: hunc greci Lignũ appellant quẽ cõplures
propter ignotã hiſtoriã illis!cõmuni genere auium
Ornim nomiauerũt!de quo hec memorię prodita
eſt cauſa!Juppiter cũ amore inductꝰ:Nemeſin vili/
gere coepiſſet!neqꝫ ab ea:ut ſecum cubaret impetra
re potuiſſet:hac cogitatione amore eſt liberatus!Jubet enim Ve/
nerem aquilę ſimulatam :ſeſeque ipſe in olorem conuerſus ut
aquilam fugiens ad Nemeſin fugit : ꝛ in eius gremio ſe colloca/
uit:quem Nemeſis nõ aſpernata amplexum tenens:ſomno eſt cõ
ſopita: quã dormientẽ Juppiter cõpreſſit.ipſe aũt auolauit: ꝛ ꝙa
ab hominibus alte volans cęlo videbatur: inter ſidera dictus eſt
eſſe cõſtitutus: qõ ne falſum videreť. Juppiter e facto euꝫ volan/
tem ꝛ aquilam conſequentẽ collocauit in mundo. Nemeſis autem
ut quę auium generi eſſet iuncta:menſibus actis ouũ procreauit!
qõ Mercurius auferens: detulit ſpartã: ꝛ lędę ſedẽti proiecit in
gremiũ:exquo naſciť. Helena:cęteris corporis ſpecie pręſtans:quã
lęda ſuam filiã nominauit. ¶Alij autẽ cũ lęda Jouem cõcubuiſſe
in olorẽ conuerſum:de quo in medio relinquimus.

Cephcus.hunc Euripides cum cęteris:phoenicis fi
lium:ęthiopum regẽ eſſe demonſtrauit.Androme/
dę patrem:quã ceto propoſitã notiſſimę hiſtorię di
xerunt.hanc aũt perſeũ a periculo liberatã vxorem
duxiſſe:itaqꝫ ut totum genus eorum perpetuo ma/
neret:ipſum quoqꝫ Cephea inter ſidera ſupiores numeraſſe.

Aſſiopeia. De hac Euripides ꝛ Sophocles: ꝛ alij
plures dixerũt:ut gloriata ſit:ſe forma nereidas prę
ſtare:pro quo facto inter ſidera ſedens i ſiliquaſtro
conſtituta eſt:quę propter impietatẽ vertente ſe mũ
do reſupinato capite ferri videtur.

Ndromeda. Dicit Minerue beneficio iter astra collocata ppter Persei virtutem. q eã Leto ppositã a piculo liberarat. nec eni ab ea minorẽ animi beniuolẽtiã p bñficio accepit. Nã neq3 pater Lephe9 neq3 Lassiopeia mater ab ea potuerũt ipetrare: quin parentes ac patriã relinquens persea sequerẽt. Sz de hac euripedes hoc eodem nomine fabulã cõmodissime scribit.

Erseus. hic nobilitatis cã 7 q inuisitato genere cõcubitiõis eẽt nat9 ad sydera dicit pueniss̃e. q̃ miss9 a Polydecte magnetis filio ad gorgonas a Mercurio q̃ eũ dilexisse existiat Talaria 7 petasũ accepit. Prẽterea galcã q̃ indut9 ex aduerso non poterat videri. Itaq3 greci galeã dixerũt eẽ: nõ ut q̃dã iscietissime iterptant eum Orci Galea vsũ: quẽ res nemi docto põt pbari. Scrt ẽt a Vulcano falcẽ accepisse ex adamãte facta q̃ Medusã Gorgonã iterfecit: qõ factũ nemo pscripsit. Sz ut ait Eschyl9 Tragediaꝝ scriptor in Phorcis. Igrcẽ fuerunt Gorgonũ custodes: de quo in p̃mo libro Genealogiarũ scripsim9: q̃ vtreq3 vno oculo vsẽ existimãt. Et ita suo queq3 tpe accepto oculo vigilias egisse: hũc Perseus vna eaꝝ tradẽte exceptũ i paludẽ tritonida pijecit. Itaq3 custodib9 exceca tis facile gorgonã sõno psopitã iterfecit: Cui9 caput Minerua in pectore dicit. habere collocatũ. Euemerus q̃dẽ Gorgonã a Mine rua dicit iterfectã. De quã alio tpe plura dicemus.

Eniochus. hũc nos aurigã latine dicim9 nomie Erichthoniũ ut Eratosthenes monstrat: quẽ Iuppit cum vidisset primũ inter homies equos 7 q̃drigas iunxisse: admiratus est ingeniũ hominis ad solis iuenta acessisse. q is pr̃iceps quadrigis inter deos est vsus: sed Erichthoni9 ꝛ quadrigas ut ante diximus 7 sacrificiũ Minerue 7 templum in arce Atheniensium primus instituit: de cuius progenie Euripedes ita dicit Vulcanum Minerue pul/

chritudie corpis iductū petijsse ab ea: vt sibi nuberet neqz ipetrasse
t coepisse Mineruā sese occultare in eodē loco: qui ppt Vulcani
amorē Ephesti⁹ ē appellat⁹: quo psecutū Vulcanū ferūt cępisse ei
vim afferre. t cū plen⁹ cupiditatis ad eā vt cōplexui se applicaret
repulsus effudit in terrā voluptatē. Quo minerua pudore pmota
pede puluerē iniecit: Ex hoc aūt nascit Erichthoni⁹ anguis: qui ex
terra t eorū dissentiōe nomē possedit. Eū dicit Mineruа i cistella
quadā ut mysteria contectū ad erichthei filias detulisse t his dedis/
se seruandū: quib⁹ interdixit ne cistulas aperirent. Sed ut hominū
est natura cupida vt eo magis appetāt quo interdicat. sępius vir/
gines cistellā aperuerūt t anguē viderūt. Quo facto isania a Mi
nerua iniecta de arce atheniensiū se precipitauerūt. Anguis autē
ad Mineruę clypeū cōfugit t ab ea ē educat⁹. ¶ Alij autē āguina
tātū crura habuisse Erichthoniū dixerūt: cūqz primo tēpore adole
scentię ludos Mineruę Panathenea fecit: se t ipsū quadrigis cu
curriisse pro quib⁹ factis inter sydera dicitur collocat⁹. ¶ Non nulli
qui de sidcribus scripserunt: hunc natione Argeū Orsilochū no/
mine: primum quadrigarum inuentorē esse dixerūt t pro inuentio
ne siderū locum possedisse. ¶ Alij autē hunc Mercurij filiū ex Eli
cia natū nomine Mirtilū Oenomai aurigā diffinierūt: cuius post
notam omin⁹ mortem parens corpus in mundo constituisse exi/
stimatur. huius in humero siniſtro capra instare t in manu sini/
stra hędi videntur formati: De quib⁹ non nulli ita dicunt. Olenū
quendam fuisse nomine Vulcani filium Ex hoc duas nymphas
ęga t elicen natas: quę Jouis fuerunt nutrices. Alij autem ab hijs
etiam urbes quasdaz appellari dixerunt t Olenon in Aulide. Eli
cen autē in Peloponesso. t aegam in Emonia nominari: de qui/
bus homer⁹ in Illiados scdo dicit: ¶ Parmenseus autē ait Mi/
lissea quendam fuisse cretę regem. ad eius filias Jouem nutriendū
esse delatum: quę quod lac non habuerit capram ei admisisse A/
malthcam nomine quę eum dicitur educasse. hāc autem geminos

hędos ſo:ita eſſe procreare: ꝛ fere eo tępoꝛe peperiſſe:quo Iuppit nutriendus eſt allatus. Itaqꝫ propter beneficium matris ꝛ hędos quoqꝫ dicit inter ſidera collocaſſe.hos aũt hędos Cleoſtratus te/nedius dicit prim⁹inter ſidera oſtendiſſe. ¶ Muſeus aũt dicit Jouis nutrices Athemidem ꝛ Amaltheam nymphas:quibus eũ mat ops tradidiſſe exiſtimat.Amaltheã aũt habuiſſe capꝛã quandã ut in delitijs quę Jouẽ aluiſſet. ¶ Nõnulli etiã ęgam ſolis filiã dixe/runt:multo candoꝛe coꝛpoꝛis pꝛeſtantẽ:cui contrarius pulchꝛitu/dini hoꝛꝛibilis aſpectus exiſtebat:quo Tytanes perterriti petie/runt a terra ut eius coꝛpus obſcurarẽt.quã terra ſpecu quodã ce/laſſe dicit i inſu'a crete:quę poſtea Iuppitris fuiſſe nutrix.ut ante oſtendim⁹ demonſtrat.Sed cũ Iuppiter fidens adoleſcẽtia bellũ cõtra Tytanas appararet: reſponſũ eſt ei ſi vincere vellet ut ęgos pelle tectus ꝛ capite Gorgonis bellũ adminiſtraret:quã ęgida grę ci appellauerunt. Itaqꝫ facto eo qõ ſupra declarauimus. Iuppiter Tytanas ſuperãs regnũ ẽ adept⁹ ꝛ reliqua oſſa ęgos capꝛina pel/le cõtecta anima donauit ꝛ ſtellis figuratã memoꝛię cõmendauit. ꝛ poſt ea qb⁹ ipſe vicerat tectus Mineruę cõceſſit. ¶ Euem⁹ait ęgam quandã fuiſſe Panos vxoꝛẽ. eã cõpꝛeſſã a Ioue peperiſſe: quem viri ſui Panos diceret filiũ. Itaqꝫ puerũ ęgipã. Iouẽ vero ęgiochum dictũ: qui qꝫ eũ diligebat plurimũ inter aſtra capꝛę fi/gura memoꝛię cauſa collocatum.

Phinleus qui apud nr̃os ſcriptoꝛes anguitenẽs di/ctus eſt ſupꝛa ſcoꝛpionẽ cõſtitutus tenẽs manib⁹ an guem mediũ coꝛp⁹ eius implicantẽ. ¶ Policeus aũt hiodius hũc Phoꝛbanta noie demonſtrat:qui hio dijs auxilio maximo fuiſſe demõſtrat. Nã cũ in co/rum inſulã ſerpentiũ multitudine occupatã ciues Ophiuſſam ap pellaſſent ꝛ in ea multitudine ferarũ draco fuiſſet ingenti magni/tudine qui plurimos eoꝛũ interfeciſſet ꝛ patria demiqꝫ deſerta ca/rere coegiſſet:dicit Phoꝛbas Triopę filius ex hyſocla Mirmido/

nis filia natus eo tẽpestate delatus: oẽs feras ⁊ eum draconẽ interfecisse. q̃ cũ maxime Apollini dilect⁹ esset locatus i cęlo interficiens draconẽ laudis ⁊ memorie cã videaꝫ. Itaqꝫ hodij quotiẽscunqꝫ a littore longius prodeũt classes prius sacrificant. Phorbantis aduentu ut illius talis euẽtus inopinatę virtutis accidat ciuib⁹ qualis insciũ Phorbãta futurę laudis ad sidera glorię ptulit casus ¶ Cõplures etiã astrologi hũc ęsculapiũ finxerũt: quẽ Iuppit Apollinis causa inter astra collocauit. Aesculapi⁹ cui cũ esset int̃ homines ⁊ tantũ medicina cęteris p̃staret: ut nõ satis ei videret̃ hominum dolores leuare: nisi etiã mortuos reuocare ad vitã nouisset: fert̃ hippolytũ q̃ iniq̃tate nouercę ⁊ insciti parẽtis erat interfectus sanasse. Ita Eratosthenes dicit. ¶ Nõnulli Glaucũ Minoos filiũ: ei⁹ opa reuixisse dixerũt: p quo vt peccato Iouẽ domũ ius fulmine incendisse. Ipsũ vo propter artificiũ ⁊ Apollinẽ eius patrem inter sidera anguem tenentẽ cõstituisse. ut quidã dixerũt. hac de causa anguẽ tenere dicit̃: q cũ Glaucũ cogeret̃ sanare cõclusus quodã loco secreto bacillũ tenens manu cũ quid ageret: cogitaret: dicit̃ anguis ad bacillũ eius arrepsisse. quẽ Aesculapi⁹ mẽte cõmotus interfecit bacillo fugientẽ feriens sepius. Postea fert̃ alter anguis eodẽ venisse ore ferens herbã ⁊ in caput eius imposuisse quo facto loco fugisse. quare Aesculapiũ vsum eadẽ herba Glaucũ reuixisse. Itaqꝫ anguis ⁊ in Aesculapij tutelã ⁊ in astris dicit̃ collocatus qua cõsuetudine ducti posteri ei tradiderũt ut reliqui medici anguibus vterentur.

Agitta. hanc vnã de herculis telis esse demõstrant qua aquilã dicit̃ iterfecisse quę iecinora Promethei fertur exediss̃e. de quo pluribus verbis dicere nõ videtur inutile. Antiqui cũ maxima cerimonia deorũ imortaliuꝫ sacrificia administrarent: soliti sũt toras hostias in sacrorũ cõsũmere flãma. Itaqꝫ cũ ꝓpter sũptus magnitudinẽ sacrificia pauperib⁹ nõ ꝓstingerẽt. Prometheus qui ꝓpter

excellentiã ingenij mirã :homines finxisse existimaʒ:recusatione dicitur ab Ioue impetrasse ut partẽ hostię in ignẽ cõmuni icerent partẽ in suo consumerẽt vsu. Idqʒ postea consuetudo firmauit:qõ cum facile a deo nõ ut ab homine auaro impetrasset. Ipse prome/ theus imolat tauros duos.quorũ primũ iocinora cũ in ara posuis set:reliquã carnẽ ex vtroqʒ tauro in vnũ compositã:corio bubulo texit Ossa autẽ quę circũ fuerunt:reliqua pelle cõtecta i medio col locauit ꝛ Ioui fecit potestatẽ.ut quã vellet eorum consumeret par tem. Iuppiter autẽ ꝛ si non pro diuina fecit cogitatiõe nec ut deũ licebat omnia qui debuit ante ꝓuidere. Sed quoniã credere insti/ tuimus historijs ꝺeccpt⁹ a prometheo vtrũqʒ putans esse taurũ delegit ossa pro sua dimidia parte. Itaqʒ postea in solẽnibus ꝛ re ligiosis sacrifitijs carne hostiarũ cõsumpta: reliquã quę pars fuit deorũ eodem igni conburũt.Sʒ ut ad propositũ reuertamur. Iup piter cũ factũ rescisset: animo permoto mortalib⁹ eripuit ignẽ. ne Promethei gratia plus deorũ potẽstate valeret.neve carnis vsus vtilis hominibus videreʒ cum coqui non posset. Prometheus au tem consuet⁹ insidiari sua opera ereptũ mortalibus ignẽ restitue/ re cogitabat. Itaqʒ caeteris remotis deuenit ad iouis ignem quo diminuto ꝛ in ferulã coniecto:lętus ut volare non currere videreʒ ferulã iactans ne spiritus intercluſus vaporis extingueret i angu/ stia lumen. Itaqʒ homines adhuc plerũqʒ qui letitię fiunt nuncii celerrime veniũt. Prętera totã a certatione ludorũ cursorib⁹ in/ stituerunt ex promethei consuetudine vt currerẽt lampadẽ iactan tes. Pro quo iuppiter facto mortalibus parẽ gratiã referens, mu/ lierẽ tradidit his quã a vulcano factã deorũ voluntate omni mu/ nere donauit: Itaqʒ Pandora est appellata: Prometheũ autẽ in monte Scythię nomie Laucaso ferrea cathena vinxit:quẽ alligatũ ad triginta milia annorũ eschyl⁹ tragoediarũ scriptor dixit: Prę/ terea admisit ei aquilã:quę assidue noctu renascentia iacinora ex/ esset.hãc autẽ aquilã non nulli ex typhone ꝛ echione natã:Alii ex

terra ꝛ Tartaro Lõplures a Vulcano factã. hũc cõplures Carnabutã dixerunt nominẽ: getharũ regem qui sunt in mysia regione fuisse: qui eodẽ tempore regno est potitus: quo primũ semina frugum mortalibus tradita esse existimantur. Ceres enim cum sua beneficia largiretur hominibus Triptholomum cuius ipsa fuerat nutrix in curru draconum collocatũ: qui primus hominum vna rota dicitur vsus: ne cursu moraretur iussit omniuz nationũ agros circuentem semina partiri: quo facilius ipsi posteriqz eorũ a fero victu segregarent. qui cum peruenisset ad eum quem supradixim⁹ getharũ regem ab eo primũ hospitaliter acceptus: Deinde nõ ut beneficiis aduena ꝛ inocens sed ut crudelissimus hostis insidiis captus, aliorũ dum paratus est producere suã pene perdidit vitam. Carnabutę enim iussu cum draco vnus eorum esset interfectus necum Triptholomus sensisset insidias parari currus presidium sibi constituere speraret Ceres eo uenisse et erepto adolescenti cur… rum dracone altero subiecto reddidisse. Regem pro cepto malefi… cio poena nõ mediocri affecisse. Hegesianax dicit Cererẽ memorię hominũ causa ita carnabuta siderib⁹ figurasse: manibus tenentem ut interficere draconẽ existimetur: qui ita uixerat acerbe vt iocundissimam sibi conscisceret mortẽ. ¶ Alii aũt herculem essẽ demonstrant: in Lydia apud flumen Sagarim: anguem interficientẽ qui ꝛ homines cõplures interficiebat ꝛ ripam frugibus orbabat: Pro quo facto a regina Omphale quę ibi regnabat multis ornatum muneribus argos remissum. Ab Juppitre vero propter fortitudinem inter sidera collocatum. ¶ Nõ nulli etiã Triopã Thessalorum regem dixerunt esse. qui cum suum domicilium tegere conaretur Cereris ab antiquis collocatum diruit templũ. Pro quo fcõ a cerẽ fame obiecta nũqꝑ postea frugib⁹ vilis saturari potuisse existiaẽ. Nouissie ꝓpe ad terminũ vitę dracõe obiecto mala pluria ꝓpessus aliqñ mortẽ adept⁹ iter astra Ceteris voluntate ẽ ꝓstitut⁹ Itaqz adhuc videẽ eũ draco circũplex⁹ eterna meretẽ afficere pęna

¶ Policeus autē Vulcani factā manib⁹ demonſtrat animāqz ei ab Ioue traditā dicūt. Sed eius ſolutione hęc memorię ꝓdita eſt cā Cum Iuppiter Thetidis cōnubiū pulchritudine corporis inducț⁹ peteret neqz a timida virgine impetraret: neqz eam rem minus ef ficere cogitaret: illo tēpore parcę cecinisſe ferunt fata quę ꝓfici na/ tura voluit rerū: Dixerūt enim quicunqz Thetidis fuiſſet maritus eius filiū patria fore laude clariorē: qō Prometheus nō voluntā/ te ſed neceſſitudine vigilans auditū Iuppitri nūciauit: qu veritus ne id qō ipſe ſaturno patri feciſſet in ſimili cā: ne patris regno pri uatus cogereț: deſtitit Thetim velle ducere vxorē. ⁊ promētheo ꝓ beneficio meritā rettulit grām eūqz vinculis liberauit. neqz qō illi fuerat iuratus remiſit vacuūoīni alligationi futurū. Sed memo/ rie cā ex vtraqz re hoc eſt lapide ⁊ ferro ſibi digitū vincire iuſſit. q̄ cōſuetudine homines uſi quo ſatisfacere promētheo viderenț an/ nulos lapide ⁊ ferro cōcluſos habere cęperūt. Nōnulli etiā coronā habuiſſe dixerūt: ut ſe victorē impune peccaſſe diceret. Itaqz ho/ mines in maxima lętitia victoreſqz coronas hr̄e conſtituerūt. Id exercitationib⁹ ⁊ cōuiuijs ſpicere licebit. ¶ Sed opinio ad initiū eſt ⁊ interitū aquilę rcuertamur. Hercules miſſus ab Euriſteo ad heſperidū mala neſcius vię deuenit ad promethea quē in caucaſo monte vinctū ſupra diximus. A quo via demōſtrata victoria dum iter facere contēdit ut ⁊ draconē de quo ante diximus interfectū di ceret ⁊ gratiā ꝓ bñficio redderet. Nā cōfeſtim honorē quē potuit reddidit meręti. Qua dimiſſa homines inſtituerūt ut hoſtijs imo latis iocinora conſūmerent in deorū altarib⁹ ut ſaturare eos ꝑ vi ſceribus promethei viderenț. Vt Eratoſthenes autē de ſagitta de monſtrat hac Apollo Cyclopas interfecit qui fulmē Iouis fecerūt quo Aeſculapiū interfectū cōplures dixerūt. hāc aūt ſagittā in hy perboreo monte Apollinē defodiſſe cū autē Iupiter ignorauerit filio ipſam ſagittā vento ad Apollinē perlatā cū frugibus quę eo tēpore naſcebanț. hanc ergo ob cauſam inter ſidera demonſtrat.

AQuila hęc quę dicit Ganimedem rapuisse et amanti Ioui tradidisse. hanc etiam Iupiter primus ex auiũ genere delegisse sibi existimat: quę sola tradita ẽ memorię: cõtra solis orientis radios contendere vale/re. Itaq; super Aquariũ volare videt. hunc enim cõ plures Ganymedẽ esse finxerũt. ¶ Nõnulli etiã dixerũt Meropẽ quendã fuisse: qui Coam isulã tenuerit regno: & a filię nomine Coon: & homines ipsos a se: meropas appellarer. hunc autẽ habuisse vxorẽ: nomine Ethemeã genere Nymphay procreatã: quę cũ delierit colere Dianã ab ea sagittis figi cępit Tandẽ a proserpina vi/uam ad inferos arreptã eẽ. Meropen aũt desiderio vxoris pmo/tum: mortẽ sibi cõsciscere voluisse. Junonẽ autẽ misertã ei9: i Aquilam corpus eius cõuertisse. et inter sydera cõstituisse: ne si hominis effigie cũ collocaret: nihilomin9 memoriã tenens: cõiugis desiderio moueret. ¶ Aglosthenes aũt qui naxica scripsit: ait Jouẽ Cretę surreptum. naxum delatum. & ibi esse nutritũ. qui postq̃ puenerit ad virilẽ ętatẽ et voluerit bello lacesscere titanas. sacrificãti ei aquilam auspicatã. quo auspicio vsum esse. & eam inter astra collocasse. ¶ Nõnulli etiã dixerũt Mercuriũ. alij aũt Anapladẽ pulchritudine veneris ductũ in amorẽ incidisse: & cum ei copia nõ fieret animum ut cõtumelia accepta defecisse. Jouẽ autẽ misertũ eius. Cum Venus Acheloo flumine corpus ablueret misisse aquilã quę sociũ eius in amitenea egyptiorũ delatũ Mercurio traderet: quẽ persequens Venus ad cupientẽ sui puenit: qui copia facta pro beneficio aquilam in mundo collocauit.

DElphin. hic qua de causa sit int̃ astra collocatus Eratosthenes ita cum cęteris dicit. Neptunũ quo tẽpore voluerit Amphitritẽ ducere vxorẽ: et illa cupiens seruare virginitatem. fugerit ad atlanta: coplures eo quesitũ dimisisse. In his & delphina quendã nomie qui peruagatus insulas: aliquãdo ad virginẽ puenit eiq; persuasit

ut nuberet Neptuno: ⁊ ipse nuptias eorū administrauit. Pro quo facto: inter sidera delphini effigiē collocauit. Et hoc amplius: qui Neptuno simulacrū faciūt: delphinum aut in manu: aut sub pede eius constituere: inde: Neptuno gratissimum esse arbitrantur.

¶ Agloasthenes aūt qui naxica ꝓscripsit Tyrrhenos ait fuisse quosdam nauicularios: qui liberū parrē: puerū receptum: ut naxum cū socijs suis comitibus transuectū: redderent nutricibus nymphis: a quibus eum nutritum. ⁊ nostri: in progeniem deorū ⁊ cōplures greci dixerūt. Sed ut ad ꝓpositū reuertamur. nauicularij spe prę/dę inducti nauē auertere voluerunt: qō Liber suspicat⁹: comites suos iubet symphonia canere: quo sonitu inaudito Tyrrheni cū usqz eo delectarent̄: ut etiā in saltationibus essent occupati: cupiditate se in mari inscij proijecerūt: ⁊ ibi delphini sunt facti: quorū cogitationē cū Liber memorię hominū ītradere voluisset: vnius effigiē inter sidera collocauit. ¶ Alij autem dicūt: hunc esse delphina: qui Arionā cytharedū: ex siculo mari thenariū transuexit: qui cum cęteros artificio prestaret: et circum insulas quęstus cā vagaret̄: seruuli eius arbitrati: plus in ꝓfidiosa libertate cōmodi q̄ꝫ i placida seruitute esse: cogitare cęperūt ut dño in pelagus ꝓijecto: bona eius inter se partirēt̄: qui cū cogitationē eorꝫ sensisset: petijt nō ut dns a seruis: sed ut innocēs ab improbis: ut parens a filijs: ut se liceret ornatum: qua sępe fuerat veste: qm̄ nemo esset alius ut ipse qui suū quęstū ꝓsequeret̄ euentū. Qō cum impetrasset: cythara sumpta: suam cępit deflere morte: quo sonitu ducti delphines: e toto mari ꝓnatant ad Arionis cantū. Itaqz deorū imortaliū potestate inuocata: supꝫ eos se deijecit: quorū vnus Arionā excep tū ptulit ad thenarium littus. In cuius memorię causa: quę ibi statua ē Arionis in ea delphini simulacrū affixū videt̄. Pro qua re inter sidera ab antiquis astrologis est figuratum. Serui autem qui per se putarant seruitute elapsos tempestate thenarium perducti a domino comprehensi non mediocri supplicio sunt affecti.

EQuus. hũc Aratus ⁊ alij cõplures: Pegasum Neptuni ⁊ Medusę Gorgonis filiũ dixerunt: qui i helicone: boetię monte: vngula saxũ feriens: fontem aperuit: qui ex eius nomine hypocrine est dictus. ¶Alij dicũt: quo tẽpore Bellorophontes ad Proethum abãtis filium argiuorum regem deuenerit: Anciã cõiugem regis: hospitis amore inductam: petisse ab eo: uti sibi copiam faceret: promittens ei cõiugis regnum. quę cum impetrare non potuisset: uerita ne se ad regem criminaret: occupat cum sibi vim afferre voluisse: Proetho dicit: qui ꝙ eũ dilexerat: noluit ipse suppliciũ sũmere: sed qõ equum esse sciebat: mittit eum ad Iobatẽ Ancię reginę patrem: quẽ alij thenobeiã dixerũt: ut ille filię pudicitiã defendens Bellorophontem obiiceret Chimerę: quę eo tempore lyciorum agros vastabat flamma: unde victor ꝓfugiens post fontis inuentionẽ: cum ad cęlũ cõtenderet euolare: neq; longe iã abesset despiciens ad terrã: timore ꝓmotus decidit: ibiq; pisse dicit̃. Equ⁹ autẽ subuolasse int̃ sidera ab Ioue cõstitutus existimat̃. ¶Alij nõ criminatũ ab ancia: sed ne sępi⁹ audiret: qõ nollet: aut ꝑcib⁹ ei⁹ moueretur: ꝓfugisse argis dixerũt. Euripides aũt i melãcippa tpe bippendironis cẽtauri: filiã theanthea appellatã dicit. quę cũ alertur in monte Pelio: ⁊ studiũ in venãdo maximũ haberet: quodã tpe ab eo loco bellenis filio: Iouis nepote ꝓsuasã cõcepisse: cũq; iam partus appropinquaret: ꝓfugisse i siluã: ne pri cũ virginẽ speraret nepotẽ ꝓcreasse videret̃: Itaq; cũ parẽs eã psequeret̃: dicit̃ petijsse a deorũ potestate: ne pariẽs a parẽte ꝑspiceret̃: quę deor̃ volũtate postq̃ pepit in equã cõuersa in astra est cõstituta. ¶Nõnulli cã vatem dixerũt esse: sed qõ deorũ cõsilia hoibus sit enũciare solita: in equã esse cõuersã. Callimachus aũt ait: ꝙ deflerit venari: ⁊ colere Dianã: in quã specie supra dixim⁹: cã Diana ꝙuertisse. hec dr̃ etiã hac re nõ esse in ꝑspectu Centauri: quẽ Chirona cẽ nõnulli dixerũt ⁊ etiam dimidiã apparere! quod noluerit sciri se fęminã esse.

Eltoton. hoc ſidus ṽelut littera ē grēca in triangulo poſita. itaqz appellaṫ :qō Mercuri⁹ ſupra caput Arietis ſtatuiſſe exiſtimaṫ :ideo ut obſcuritas Arietis huius ſplendore: quo loco eſſet ſignificaret ꝛ Jouis nomine: grece Διός primam litteram deformaret

¶ Nōnulli egypti poſitionē. Alij qua Nilus terminaret ethiopiā eſſe ꝛ egyptū dixerūt. Alij Siciliā figuratā putauerūt. Alij ꝙ orbē terrarū ſuperiores trifariam diuiſerunt. tres angulos eſſe conſtitutos dixerunt.

Aries. hic exiſtimaṫ eſſe qui phryxum tranſtuliſſe et hellen. dictus eſt. per helleſpontū: quē heſiodus ꝛ Pherecides ait habuiſſe aureā pellē de qua alibi plura dicemus. Sed hellen decidiſſe in helleſpontū ꝛ a Neptuno cōpreſſā Peona peperaſſe: cōplures. ¶ Nōnulli Edonū dixerūt. Preterea phryxū incolumē ad Oetā peniſſe ꝛ Arietē Jouī imolaſſe. Pellē in tēplo fixiſſe ꝛ Arietis ipſi⁹ effigiem ab Joue inter ſidera cōſtitutā: habere tēpus anni quo frumentum ſeriṫ: et ideo ꝙ ortū ſenerit ante: quē maxime fugę fuit cauſa: Et eraſthetenes ait arietē ipſū ſibi pellē aureā detraxiſſe ꝛ Phryxo memorię cauſa dediſſe: ipſum ad ſidera peniſſe: quare ut ſupra diximus obſcurius videaṫ. ¶ Hūc aūt nōnulli dixerūt i oppido horcomenio qō ē in boetia natū. Alij in ſalorū theſſalię finib⁹ procreatum. Alij dicūt Cretea ꝛ athamantē cū alijs plurib⁹ ęoli filios fuiſſe. ¶ Nōnulli etiā Athamātis filiū Salamonē eſſe: ęoli nepotē eſſe dixerūt. Cretea aūt habuiſſe demodicē vxorē quā alij biadicē dixerunt. Hanc autē Phryxi athamantis filij corpore inductā in amorē incidiſſe. neqz ab eo ut ſibi copiā faceret impetraṫ potuiſſe. Itaqz neceſſario coactā criminari cū ad Cretea cępiſſe quę diceret ab eo vi ſibi pene allatā. ꝛ horz ſimilia mulierū cōſuetudine dixiſſe. Quo facto Cretea ut vxoris amantē pmotū athamanti ut de eo ſuppliciū ſumeret pſuaſiſſe. Nubē autē interueniſſe et ereptuz phryxum

z bellē eius sororē in ariete posuisse z per bellespontū ꝙ longissi/
me posset perfugere iussisse: Hellen occidisse: z ibi debitum nature
reddidisse. Ex hui⁹ nomine bellespontū appellatū: Phrixum Col
chos peruenisse: z vt ante dixim⁹ arietis interfecti pellem in tem/
plo fixisse Ipsum autē a Mercurio ad Athanantē reductum qui
patri eius satisfecerit: eū innocentia cōfusuz profugisse. Hermi/
spus autē dicit: quo tempore Liber affricā oppugnauerit deuenisse
cum exercitu in euz locū: qui propter multitudinē pulueris ammo
des est appellatus. Itaqz cum in maximū periculuz deueniſſet ꝙ
iter necessario facere videbat. accessit eo ut aquę maxima penuria
esset quo facto exercitus ad defectionē maximā venire cogebatur:
qui quid agerēt dum cogitāt Aries quidā fortuitu ad milites eorū
errans peruenit: quos cum vidisset fuga sibi presidiū parauit Mi
lites autem qui eū fuerunt conspicati z si pulnere z estu pressi vix
progrediebant̄: tamē ut predā ex flamma petentes: arietē sequi cę/
perunt usqz ad eum locū qui iouis ammonis postea templo consti
tuto est appellatus. Quo cum peruenissent arietē quem consecuti
fuerant nusq̄ inuenire potuerunt. Sed quod magis bis fuerat o/
ptandum aquę magnā copiam in eo loco nacti sūt. corporibusqz re
cuperatis libero statim nunciauerūt: q̄ gauisus ad eos fines exer/
citum deduxit z Iouis ammonis templū cum arietinis cornibus
simulacro facto constituit. arietem inter sidera figurauit. Ita ut cū
sol in eius foret signo: omnia nascentia recrearent̄: quę veris tem/
pore fiunt hac re maxime ꝙ illius fuga Liber recreauit exercitum
Preterea. xij. signorū principē voluit esse ꝙ ille optimus exerci/
tui fuerit doctor. Sz de ammonis simulacro Leon q̄ res egyptias
conscripsit: ait. Cum Liber egyptuz z reliquos fines regno teneret
z omnia primus hominibus ostendisse diceret̄: ammonē quendā
ex africa venisse z pecoris multitudinē ad libeꝛ adduxisse: quo fa/
cilius z eius gratia vteretur z aliquid primus inuenisse diceretur.
Itaqz pro beneficio ei Liber existimatur agrū dedisse qui est cōtra

c

thebas ęgyptias: ꝛ qui ſimulacra faciunt ammonis: cum capite cor
nuto inſtituunt: ut homines memoria teneant: cum primū pecus
oſtendiſſe. Qui autē Libero factum voluerunt aſſignare ꝙ nō pe
tijerit ab ammone: ſed ultro ad eū ſit adductus: ſimulacra illi cor/
nuta faciunt: ꝛ arietē memorię cauſa inter ſidera fixum dicunt.

TAurus. hic dicitur inter aſtra eſſe conſtitutus ꝙ Eu
ropā incolumē tranſuexit Cretā. Vt Euripides di/
cit. Nonnulli aiunt cum in bouem ſit conuerſa: vt
Juppiter ei ſatiſfacere videretur inter ſidera con/
ſtituiſſe: ꝙ eius prior pars appareat ut tauri: ſed re/
liquū corpus obſcurius videatur. ¶ Expectat autem ad exortum
ſolem: cuius oris effigiē quę continent ſtellę hyades appellantur:
¶ Has autē pherecydes atheniēſis liberi nutrices eſſe demōſtrat
numero ſeptē: quas etiaz ante nymphas Dodonidas appellatas:
harū nomina ſunt hęc. Ambroſia. Eudora. Padile. Coronis. Po
liſſo Phyleto. Thyene. hę dicuntur a Lygurgo fugatę ꝛ ꝑter Am/
broſiam omnes ad thetym profugiſſe ut ait Aſclepiades. Sed vt
Pherecydes dicit ad thebas liberū perlatum Junoni tradiderunt
Quam ob cauſam ab Joue gratia eis eſt relata ꝙ inter ſidera ſunt
conſtitutę. ¶ Hyades autem appellatę ſunt ut ait Muſeus ꝙ ex
atlante ꝛ hya Oceani filia: ſint quindecim nitię procreate: quarum
quinqz hyadas appellatas demonſtrat ꝙ earum hyas fuerit fra/
ter a ſororibus plurimū dilectus. qui cum uenans a leone eſſet in/
terfectus: quinqz de quibus ſupradixim⁹ lamentationibus aſſiduis
permotę dicuntur interiſſe: quare eas ꝙ plurimū de eius morte
laborarent hyadas appellatas. Reliquas vero decē ſorores delibe/
raſſe de ſororū morte. ꝛ earū ſeptē ſibi mortem conſciſſe. quare ꝙ
plures idē ſenſerūt Pleidas dictas. ¶ Alexander autē hyadas ait
dictas ꝙ plures: hyades et boetię ſunt filię. Pleidas autem ꝙ
ex pleone oceani ꝛ atlante ſint natę. he numero ſeptē dicunt. Sed
nemo ampli⁹ quā ſex videre poteſt. Cui⁹ cauſa prodit: hoc qō De

septē sex cū immortalib⁹ concubuerūt. tres cū ioue. Due cū Nep/
tuno. Una cū Marte: reliqua autē. Sisyphi vxor demōstrat. Qua
rū ex electra ⁊ ioue dardanū Ex maia mercuriū. Ex tagete laced e
mona ꝓcreatū. Ex Alcione autē ⁊ neptuno Irea. Ex celeno lycū
⁊ nictea natū. Marte autē ex Sterope Oenomaum ꝓcreasse quā
alij ęnomai dixerūt vxorē. Mferopen autē Sisypho nuptā Glau/
cū genuisse. quē cōplures Bellorofontis patrē esse dixerūt. Qua/
re ꝓpter reliquas sorores eius inter sidera cōstitutā. Sed quia ho
mini nupsit stellā ei⁹ obscuratā. ¶ Alij dicūt Electrā non apparere
ideo quod Pleides existimēt̄ choreā ducere stellis. Sed post q̄
troia fuit capta ⁊ ꝓgenies eius quę a dardano fuerit sit euersa: do/
lore permotā ab his se remouisse: ⁊ in circulo qui arctic⁹ dicit̄ con
stitisse: ex quodā longo tempore lamentantē capillo sparso videri.
Itaqꝫ e facto Cometē esse appellatam. Sed has Pleidas antiqui
astrologi seorsum a tauro deformauerūt ut ante dixim⁹ Pleiones
⁊ Atlantis filias: quę cū in boetiam cū puellis iter faceret: oriona
conatū voluisse ei vim afferre ił lā fugere cępisse: Oriona autē secu
tū esse ānis. xij. neqꝫ eā inuenrie potuisse. Ioue aūt puellā miserū
iter astra cōstituisse ⁊ postea a nōnullis astrologis caudā tauri ap
pellatā Itaqꝫ ad huc Orion fugiētes eas ad occasū seq̄ videt̄. Eas
stellas vergilias nostri dixerūt q̄ post ver exoriunt̄: ⁊ hae quidem
ampliorē cęteris habēt honorē. Qō earū signo exoriēte ęstas signi
ficat̄. Occidēte autē hyems ostendit̄: qō alijs nō ē traditū signis.

Emini. hos cōplures Astrologi castorē ⁊ pollucē es
se dixerūt: quos demonstrant omniū fratrū inter se
amātissimos fuisse. q̄ neqꝫ de p̄ncipatu ꝓtenderūt
neqꝫ vllam rem sine communi consilio gesserunt.
Proquibus officijs eorum Iuppiter inter notissi/
ma sidera eos constituisse existimatur. Neptunū autem pari con
silio enumerasse. Nam equos his quibus vtuntur donauit ⁊ de/
dit potestatem naufragis saluti esse. ¶ Alij dixerunt herculem

esse ꝛ Apollinē. ¶ Nōnulli etiā Triptholemū: quē supra diximus ꝛ Jasona a Cerere dilectos: ꝛ ad sidera platos. Sed qui de Casto/re ꝛ Polluce dicunt: hoc amplius addunt: ut Castor in oppido Al/dridnis sit occisus: quo tempore Lacedemones cum athenienśi/bus bellū gesserunt. ¶ Alij aūt cū oppugnarent Spartā Lyncus ꝛ hydas ibi perisse dixerunt. Pollucem ait Homerus concessisse fra tri dimidiam vitam. Itaqꝫ alternis diebus eorum quēqꝫ lucere.

Cancer. hic dicit Junonis beneficio inter astra col/locatus: qꝑ cum Hercules contra hydrā Lernēā con stitisset: ex palude pedem eius mordicus arripuisset qua de re Herculem permotū eum interfecisse: Ju/nonem autē inter sidera cōstituisse: vt esset cū duo deciꝫ signis: quę maxime solis cursu continent. ¶ In eius defor/mationis parte sunt quidā qui asini appellantur: a Libero in testa Cancri duabus stellis figurati. Liber enim a Junone furore obie/cto: dicitur mente captus fugisse per Thesprotiā: cogitans ad Jo nis dodonei templum peruenire: vnde peteret responsum: quo fa cilius ad pristinum statum mentis perueniret: sed cum venisset ad quandam paludem magnā: quam transire non posset: de quibus/dam duobus asellis obuiśs factis: dicitur vnum deprendisse corū: ꝛ ita esse transuectū: ut omnino aquā non tetigerit. Itaqꝫ cum ve/nisset ad templū Juppitris dodonei statim dicitur a furore libera tus: ꝛ asellis gratiam retulisse ꝛ inter astra eos collocasse. ¶ Non/nulli etiā dixerunt asino illi: qui fuerit vectus: vocem humanā de/disse: Itaqꝫ postea cū Priapo deo naturę contendisse: ꝛ victuꝫ ab eo interfectū. Pro quo Liberū eius misertū in sideribus annume/rasse. Et ut sciretur id pro deo nō pro homine timido (quia Juno/nem fugerit) fecisse: supra Cancrū cōstituit: qui deę beneficio fue/rit affixus astris. ¶ Dicitur etiā alia historia de asellis vt ait Era/tosthenes: quo tępore Juppiter bello gigantibus indicto: ad eos oppugnandos omnes deos conuocauit: venisse Liberum patrem

Vulcanū satyros sylenos asellis vectos: qui cū nō lōge ab hostib⁹ abessent: dicunt asselli ptimuisse: z ita p se quisq; magnū clamorē z inauditū gigātib⁹ fecisse: vt oēs hostes eorū clamore i fugā se cō uerterēt: z ita sint supati Hui⁹ similis ē historia de buccina Tritonis: Nā is quoq; fert: cū cōchā iuntā excauasset secū ad gigantes tulisse: z ibi sonitū quendā iauditū p conchā misisse. hostes autē veritos ne q̄ esset imanis fera ab aduersarijs adducta: cū esset ille mugit⁹: fugę se mādasse: z ita victos i hostiū ptāte pueīsse.

Leo. Hic dr̄ a Ioue cōstitut⁹ qp oiūz ferarū p̄nceps es se existimat̄. Nōnulli etiā hoc ampli⁹ dicūt qp berculis p̄ma fuerit hec certatio z qp cū iermis interfecit. De eo z Pisandr⁹ z cōplures alij scripserūt: cui⁹ simulacrū pximū ē virgini. Sz alię septē stellę ad caudā leonis i triangulo collocatę: q̄s crines beronices esse Leonon sami⁹ mathematic⁹ z Callimach⁹ dicit. Cū Ptolemę⁹ beroni cē Ptolemęi z Aristonis filiā sororē suā duxisset vxorē: z paucis post dieb⁹ Asiā oppugnatū pfect⁹ eēt: vouisse beronicē: si victor Ptolemęus rediisset: se detonsurā crinē: quo voto donatū crinē in Veneris Arsinoes Cōfinitidis posuisse tēplo: eisq; postero die nō cōparuisse: quod factū cuz rex egre ferret Conon Mathematicus (vt dixim⁹) cupiēs inire gratiā regis dixit crinē inter sidera videri collocatū: z quasdā vacuas a figura septē stellas ostendit quas esse crinē fingeret. hāc beronicē nōnulli cū Callimacho dixerūt equos alere z ad Olympia mittere cōsuetā. Alij dicūt hoc ampli⁹ Ptolemęū beronicis patrē: multitudine hostiū perterritū: fuga salutē petisse: filia autē sępe consuetam insiluisse in equū: z reliq̄ exercitus copiā constituisse: z complures hostiū interfecisse: reliquos in fugam coniecisse: pro quo etiam Callimachus eā magnanimā dixit. Eratosthenes autē dicit z virginibus lesbijs votem quam cuiq; relictā a parente nemo solueret iussisse reddi. z inter eas constituisse petitionem.

Virgo: hanc hesiodus Jouis ⁊ Themidis filiā dicit. Aratus autē Astrei ⁊ auroꝛę filiā existimat: ꝙ eodē tēpoꝛe fuerit: cū aurea sęcula hominū: ⁊ eoꝛū pꝛin/cipem fuisse demōstrat: ꝓpter diligentiā ⁊ ęquitatē iustitiā appellatā: neqz illo tempoꝛe ab hominibus exteras nationes bello lacessitas esse: neqz nauigio quēq̄ vsū esse: sed agris colēdis vitā agere cōsueuisse. Sed post eoꝝ: qui sint nati min⁹ officiosos: magis auaros coepisse fieri. Quare min⁹ iustitiā inter homies fuisse cōuersatā: Deniqz eā pueniſſe vsqz eo: dū dicē ret: heu heu gen⁹ hominū natū: Itaqz iā nō potuisse pati ampli⁹ ⁊ ad sidera euolasse. ¶ Sed hanc alij Fortunā alij Cererē dixerūt ⁊ hoc magis ꝗnō cōuenit inter eos ꝙ caput eius nimiū obscurū vi deꝛ. ¶ Nōnulli etiā Erigonē Icari filiā dixerūt: de qua supꝛa dixi/mus. Alij autē apollinis filiā ex Chꝛisostemi natā ⁊ infantē par/thenon nomine dictā eamqz ꝙ parua interierit ab Apolline inter sidera collocatam:

Scorpius. hic ꝓpter magnitudinē membꝛoꝝ in duo signa diuidit: quoꝝ vni⁹ effigiē nostri libꝛā dixerūt. sed oīno totū signū hac de causa statutū assignatur ꝙ orion cū venaꝛeꝛ ⁊ in eo exercitatissimū se esse cō/fideret dixisse: etiā dianę ⁊ latonę: se oīa quę ex terra oriunꝛ interfi cere valere: quare terrā permotā scoꝛpionē eduxisse: qui eū iterfice re demonstraꝛ. Jouē autē vtriusqz animū admiratū: scoꝛpionē iter astra collocasse: vt species eius hominib⁹ documento esset: ne quis eoꝝ aliq̄ re sibi cōfideret. Dianā aūt ꝓpt̄ studiū orionis petisse a ioue: vt idē illi bñficiū daret petēti qō terrę vltro tribuisset. Itaqz eū cōstitutū: vt cū scoꝛpion oꝛiaꝛ orion occidat.

Sagictari⁹. hūc cōplures centaurū esse dixerunt. alij autē hac de causa negauerūt. qō nemo centaur⁹ sa/gittis sit vsus. hic aūt queriꝛ cur equinis cruꝛib⁹ sit deforꝛmat⁹ ⁊ caudā habeat vt satyri. Dicūt enī non/

nulli hũc esse Crotũ noie Euphemes musarũ nutricis filiuz vt ait Soste⁹ tragoediarũ scriptor: eũ domiciliũ ī mõte helicone habuis/se z cũ musis solitũ delectari: nónũq; etiã studio venationis exer/ceri: Itaqz p merita diligẽtia magnã laudẽ assecutũ. Nã z celerri/mum i siluis z acutissimũ in musis factũ esse: Pro quo studio pe tisse musas ab ioue vt i aliquo astrorũ numero deformaret. Itaqz iouẽ fecisse vt cũ omnia illius artificia vno corpe vellet significare: Crura eius equina fecisse: q; equo multũ sit vsus z sagictas pro in/genio adiunxisse: vt ex his z acumẽ z celeritas esse videt: Cauda n satiricã in corpe fixisse: q; non minus hic musę q; liber satyris sit delectat⁹. Ante hui⁹ pedes stellę sunt paucę in rotũdo deformate: quas Coronã ei⁹ vt ludẽtis abiectã nõnulli dixerunt.

Capricornus. Huius effigies similis est Egipani: quẽ Iuppiter: q; cum eo erat nutritus cum eo esse vo/luit: vt carpam nutricem de qua ante dixim⁹. Hic etiam dicitur q; cum Iuppiter tytanas oppugna/ret primus obiecisse hostibus timorem qui Pani/scos appellatur vt ait Eratosthenes hac etiam de causa huius in feriorem partem piscis esse formatio q; muricibus idest mariti/mis conchilijs hostes sit iaculatus pro lapidũ iactatione. Ae/gyptij autem sacerdotes z nonnulli poctę dicunt euz cũ plures dij in egyptum conuenissent: repente venisse eodem typhona acerri/mum giganta z maxime deorũ inimicum: quo timore permotos ī ailiam figuram se conuertisse. Mercurium factum esse ibim. Apol linem autem quę threiciã auis idest grus. dicitur. Dianam Claro simulatam: quibus de causis egyptios ea genera violari non sine/re demonstrant. q; deorum imagines dicantur: Eodem tempo/re Pana dicunt in flumen se deiecisse: z posteriorẽ partem corpo/ris effigiem piscis alteram vero hirci fecisse: z ita a Typhone pro/fugisse: cuius cogitatum Iuppitrem admiratũ: effigiem eius in/ter sidera fixisse.

37

AQuari⁹.hūc cōplures Ganymedē esse dixerūt: quē Iuppit ꝓpter pulchritudinē corpis ereptū parcti/ bus deorū mīstrū fecisse existimat. Itaqz oñdit vt aquā aliquo ifundens. Thegesinax aūt de ucaliona dicit cē ꝙ eo regnāte tāta vis aquę se de cęlo ꝓfu/ derit vt cataclysmus fact⁹ eē diceret. Eubol⁹aūt Cecrop ē demō strat esse: antiquitatē generis cōmemorās: ⁊ ostendēs anteꝙ vinū traditū sit hominibus aqua in sacrificijs deorūz vsos esse: ⁊ ante Cecropem regnasse ꝙ vinum sit inuentum.

PIsces. Diogenites Eritbrach⁹ ait quodā tpe Vene rē cū cupidine filio i Syriā ad flumē cufratē venisse: ⁊ eodē loco repēte Typhona gigāta: de quo supra di xim⁹: apparuisse. Venerē aūt cū filio ī flumē se ꝓiec cisse: ⁊ ibi figurā pisciū forma mutasse: quo fcō per iculo eē libera/ tos. Itaqz postea syroz q̄ in his locis sūt ꝓximi: destituisse pisces esitare: ꝙ vereant̄ eoz capę ne simili cā deorū pręsidia ipugnare videant̄: aut eoz ipos captare. Eratosthenes aūt exeo pisce natoz homines dicit. de quo post dicemus.

CEtus. De hoc dicitur ꝙ a neptuno missus sit: vt An dromedā iterficeret: quā añ dixim⁹. Sz a Perseo sit interfect⁹: ꝓpter immanitatē corpis: ⁊ illius virtute inter sidera collocatum.

ERidan⁹. hūc alij Nilū: cōplures etiā Oceanū eē di/ xerūt. Qui aūt nilū volūt vocari: ꝓpter magnitudi nē ei⁹ ⁊ vtilitatē ęquissimū eē demōstrāt. ꝑterea ꝙ infra cū quędā stella sit: clari⁹ cęteris lucēs noie Ca nopos appellata canopos āt īsula fluie aluit̄ Nilo.

LEpus. hic dicit̄ Orionis canē fugere venantis. Nā cū vt oportebat: cū venatorē finxissent: voluere etiā hoc significare aliqua de cā: Itaqz leporē ad pedes eius fugientē finxerūt: quē nōnulli a Mercurio cō

stitutū dixerūt: eiqz datū eē pręter cętera genera q̄drupedū: vt a/
lios pareret alios haberet i vētre. ¶ Qui aūt ab hac cā dissentiūt:
negāt tā nobilē z tā magnū venatorē: de quo z añi i scorpionis si/
gno diximꝰ: oportere fingi leporē venari. Callimachū quoqz accu/
sari q̄ cū canis scriberet laudes eam lepoꝝ sanguie gaudere: z eos
venari dixisset: Itaqz Oriona cū tauro decertantē fecerūt. ¶ Lepo
ris aūt hāc historiā memorię p̄diderūt: apud antiquos i insula le/
ro nullū leporē fuisse: sz ex eorū ciuitate adolescētiū quendā stu/
dio generis inductū: ab exteris finibꝰ leporē fęminā p̄gnantē attu
lisse: z ad eiꝰ partū diligētissime ministrasse. Itaqz cū peperisset cō
pluribꝰ eiꝰ ciuitatis studiū icidisse z parti p̄cio parti bñficio mer/
catos omēs lepores alere coepisse Itaqz nō lōgo interuallo tantā
multitudinē leporū p̄creatā: vt tota insula ab his occupata dicere
tur: quibꝰ cū ab hominibꝰ nil dareť: in semina corū impetu fcō oia
comederūt Quo facto incolę calamitate affecti: cū fame forēt op/
pressi: cōi cōsilio totius ciuitatis vix deniqz eos abegisse ex insula
dicunť. Itaqz leporis postea figurā in astris cōstituisse: vt homi/
nes meminissent nil esse tā exoptandū in vita: quin ex eo plus do
loris q̄ lętitię capere posterius cogerentur.

Orion. hūc hesiodꝰ Neptuni filium dicit: ex Euriale
Minois filia natū: cōcessum autē ei vt sup fluctus
currere: z in terra quēadmodū Phyclo datū dicit vt
supra aristas curreret nec eas infringeret. ¶ Aristo/
nicus autē dicit quendā erithrea fuisse thebis: Pyn
darꝰ aūt i insula chio. hūc aūt cū Jouē z Mercuriū hospitio re/
cepisset: petisse ab eis: vt sibi aliquid liberorū nascereť. Itaqz: quo
facilióꝰ petitū ipetraret: bouē īmolasse z his p epulis apposuisse:
qō cū fecisset: poposcisse Jouē z mercuriū: q̄ coriū de boue fuisset
detractū: z quod fecerāt vrinę in coriū infudisse: z id sub terra po
ni iussisse: ex quo postea natū puerū: quē eratheus e facto Oriona
nomie appellauit: sed vetustate z consuetudine factū est vt Orion

vocaret. hic dicit Thebis chiū venisse ⁊ Oenopiōis filiā meropē
p vinuz cupiditate incēsus cōpressisse: ꝓ quo facto ab Oenopione
excecat⁹: ⁊ de isula eject⁹ existimat lenū ad vulcanū pueniſſe: ⁊ ab
eo quendā ducē Ledaliona noie accepisse quē collo ferens dicit ad
solē venisse ⁊ ab eo sanatū: vt se vlcisceret Chiū reuertisse. Oenepi
ona autē a cinib⁹ sub terra custoditū esse: quē postq̄ se iuenire pos
se desparet Orion in insulā cretā pueniſſe: ⁊ ibi venari cepisse cum
diana ⁊ ei polliceri quę supradixim⁹ ⁊ ita ad sidera pueniſſe. ¶ Nō
nulli aūt aiūt oriona cū Oenopione ꝓpe nimia cōiunctū amicicia
vixisse ⁊ qō ei noluerit suum studiū in venādo ꝓbare diane quoqz
pollicitū q̄ supra dixim⁹. ⁊ ita iterfectū ¶ Alij dicūt cū Callimacho
cū dianę vim voluerit afferre ab ea sagictis eē confixū ⁊ ad sidera
ꝓpter venādi cōsimile studiū deformatū ¶ Hystri⁹ dicit Oriona a
diana esse dilectū ⁊ pene factū vt ei nupsisse existimaret. Qō apol
lo cū egre ferret ⁊ sępe eā obiurgās: hoc fecisse: natātis orionis lō
ge caput solū vidēt cōspicatus: cōtendit cū diana eā non posse sa/
gictā mittere ad id: qō nigrū in mari videret: quę cū vellet i eo stu
dio se maxie artificē dici sagicta missa caput oriōis traijecit. Itaqz
cū fluct⁹ interfectū ad litt⁹ adiecisset ⁊ se cū diana ꝓcussisse plurimū
doleret. multis ei⁹ obitū ꝓsecuta lachrymis iter sidera statuisse exi
stimat. Sz quę post morte ei⁹ diana fecerit in ei⁹ historijs dicem⁹.

Anis. hic dicit ab Ioue custos Europę apposit⁹ es
se ⁊ ad minoa pueniſſe. Quem Procris Cephali
vxor laborantē dicit sanasse: ⁊ ꝓ eo bñficio canē mu
nere accepisse. qp illa studiosa fuerit venationis: ⁊ qp
cani fuerat datū ne vlla fera ꝓterire eū posset. post
ei⁹ obitū canis ad cephalū pueniſt: quod procris ei⁹ fuerat vxor:
quē ille ducēs secū thebas pueniſt vbi erat vulpes cui datū dicebat
omēs canes effugere posse. Itaqz cū in vnū pueniſſent. Iuppiter
nescius qō faceret (vt histri⁹ ait) vtrūqz in lapidē cōuertit ¶ Non /
nulli hūc canē orionis esse dixerūt ⁊ quod studiosus fuerit venan

di cū eo cane quoqz īt̄ sidera collocatū. ¶Alij aūt Icari canē es/
se dixerūt de quo ante diximꝰ:quę multas ꝓposita suos habēt au/
ctores:sed canis habet in lingua stellā vnā quę ipa canis appellaī.
In capite autē alterā quā isis suo nomie statuisse existimaī:ꝛ syriō
appellasse ꝑ flāmę cādorē ꝙ eiꝰmodi sit vt prę̄t cętas lucē videaī

PIraqz quo magis ea cognoscerēt syriona appellasse.
Rochion.hic añ maiorē canē exoriri videī sz a nō/
nullis orionis esse existimaī.hac etiā de causa pro/
chionē appellatū:sed ijsdē omnibus historijs qui/
bus superior canis annumeratur.

ARgo hāc nōnulli ꝓpter celeritatē argo dixerūt grę
ce appellatā. Alij ꝙ argꝰ ciꝰ fuerit inuctor.hāc aūt
primā i mari fuisse cōplures dixerūt ꝛ hac re maxie
stellis esse figuratā. hāc nauim factā pindarꝰ ait in
magnesia oppido cui demetria nomē est. Callima/
chus ſautem in ijsdem finibus ad Apollinis actij templū quod
argo nantę ꝓficiscētes statuisse existimāī i eo loco q̄ pagasę vocaī
iō ꝙ nauis argo ibi p̄mū cōpacta dr̄ qđ ē gręce pagasę. homerus
hūc eūdē locū i thęssalię finibꝰ eē demōstrat. Eschylꝰ āt ꝛ nōnulli
aiūt a Minerua quādā materiā loquētē eodē eē cōiūctā sz huiꝰnō
tota effigies iter astra videī:diuisa enī ē a puppi vsqz ad malū si/
gnificās:ne homines nauibus fractis ꝓtimescerent.

CEntaurꝰ.hic dr̄ nomie Chyron saturni ꝛ Phylire fi
lius eē qui non mō cętcros cētauros sz boies quoqz
iustitia dr̄ supasse.Esculapiū ꝛ achillē nutrisse existi
maī: pietate igiī ꝛ diligētia effecit vt int̄ astra nūe/
raret . Apud hunc hercules cum diuerteretur ꝛ si/
mul cum chirone sedens sagictas considerarct:fertur vna eorum
decidisse supra pedem Chironis ꝛ ita cum iterfecisse. ¶Alij autē
dicunt centaurum miratum ꝙ tam brcuibus sagictis.tam magna
corpa cētaurorū iterfecerit ipm cōtendere arcum conatū. Itaqz ex

ei⁹ manu sagittā ꝓplapsam in pedē ei⁹ incidisse: ꝓ q̄ re Iuppit ei⁹
misert⁹ iter sidera cū cōstituit cū hostia quā supra arā tenēs imola
re videt. hūc alii Phonon eē cētaurū dixerūt: cūqz auspicio prę/
ter cęteros plurimū valere. Itaqz ad aram cum hostia venire Jo/
uis voluntate figuratur.

ARa i hac primū dij existimant sacra ⁊ cōiurationē
feciſſe: cū Tytanas oppugnare conarent. eā autē cy/
clopas feciſſe: ab ea cōsuetudine homines dicunt
instituisse sibi: vt cū aliquā rem efficere cogitarent:
prius sacrificarent q̄ agere coepissent.

HIdra in qua Corui⁹ insidere ⁊ crater posit⁹ existimat
de qua hāc habem⁹ memorię ꝓditā causam Corui⁹
apollinis tutela vsus eo sacrificāte missus a fonte a/
quā purā petitū: vidit arbores cōplures ficorū ima
turas: eas expectās dū matureſcerēt: in arbore q̄dā
earū cōsedit. Itaqz post aliquot dies coctis ficub⁹ ⁊ a coruo pluri
bus earū comesis: expectans apollo coruū vidit cū cratere pleno
volare festinātē. ꝓ quo admisso ei⁹ dicit q̄ diu morat⁹ sit apollinē
qui coact⁹ mora corui: alia aqua ē vsus: hac ignominia eū affeciſſe:
vt q̄diu fic⁹ coqucrēt corui⁹ bibere nō posset ideo qō gutt habeat
ptusum illis dieb⁹. Itaqz cū vellet significare sitim corui: iter side
ra cōstituit craterā ⁊ supposuit hydrā quę coruū sitientē morarēt.
Videt enī rostro caudā eius extremā verberare vt tāq̄ nō sinat se
ad craterā trāsire ¶ Histri⁹ autē ⁊ cōplures dixerūt Coronida pble
gie filiā fuisse. hanc autē ex apolline ęsculapium procreasse. Sed
postea Scyn calci filium cum ea concubuisse: quod cum videret
coruus apollini nunciasse: qui cum fuerit antea candidus pro in/
commodo nuncio euz nigrum feciſſe ⁊ Scin sagittis confixisse ¶
De Cratera autem hanc historiam Philarchus scribit In cherso/
nense quę confinis ē. Troię vbi Protheſilai sepulchrum statutum
complures dixerunt vrbs flaguſa nomie dicitur in qua demiphon

quidam cum regnaret: incidit eorum finibus repentina vastitas: ⁊ ciuium internitio miranda: quare demiphonta permotum ferunt misisse ad apollinis oraculū: remediū querens uastitatis. respon/ so autē dato: ut quotannis vna de nobiliū genere virgo dijs pe/ natibus eorū immolaretur: Demiphon autem omniū filias prę/ ter suas sorte ductas interficiebat: vsqz dum cuidam ciuiū loco no bilissimo eorum nato: perdoluit inceptū Demiphontis: qui nega re cepit de sua filia se passurū sortiri: nisi eodem regis filię coniec/ tę essent: quo facto rex permotus: illius filiā sine sorte ductam in/ terfecit. quod Matusius nominc: virginis pater: instanti tempo/ re simulauit se patrię causa non ferre egre factū: potuisset enī po/ stea sorte ducta nihilominus interficere: quod paulatim dies regi in oblitionē perduxit. Itaqz cum se prope amicissimuz regi pater virginis ostendisset: solēne sacrificium se habere dixit: eumqz ⁊ fi/ lias eius ad id conficiendū inuitauit: qui nihil aliter futurū suspi/ catus: filias ante misit: vt ipse occupatus i re ciuili postea veniret quod cū exoptanti Matusio accidisset: filias eius interfecit ⁊ san guinē earū cum vino i cratere mixtū aduenienti regi pro potione dari iussit: qui cum filias desideraret: ⁊ quid his factum esset rescis set Matusiuz cū cratere in mari proijci iussit. quo facto mare quo ille proiectus est memorię causa Matusiū vocatuz: portus autē adhuc crater dicitur: quem antiqui astrologi stellis deformauerūt ut homines meminissent: maleficiuz neminē temere lucrari posse: neqz oblitionē inimiciciarū fieri solere. ¶ Nōnulli cum eratosthe ne dicunt: eū cratera esse quo Icarus sit vsus. cū hominibus osten/ deret vinum. Alij autem volium esse quo mars ab otho ⁊ ephy/ alte sit coniectus.

Iscis qui Notius appellatur. hic videtur ore aquā excipere a signo aquario: qui laborantem quondam Isin seruasse existimatur. pro quo beneficio simula crum piscis ⁊ eius filiorum: de quibus ante dixim⁹

43

inter astra cõstituit. Itaq; syri cõplures pisces nõ esitant: ꝛ eorũ si
mulacra aurata ꝑ vijs penatib⁹ colunt. De hoc ꝛ hesyas scribit.

Reliquũ est nobis de stellis quinq; quas complures
vt erraticas: ita planctas greci vagos dixerũt. Vna
quarũ est Iouis nomine Phaeton quem Eraclides
põticus ait quo tempore ꝓmetheus homines fin/
xerit: hũc pulchritudine corporis reliquis prestan/
tem fecisse. cũq; supprimere cogitaret vt certũ redderet cupidinem
Ioui nunciasse: quo facto missum mercuriũ ad phaetõta persuasis
se vt ad Iouẽ veniret ꝛ imortalis fieret. Itaq; eũ inter astra collo
catũ. ¶ Secũda stella dicit̃ sol̃ quã alij saturni dixerũt hãc Erato/
sthenes a solis filio Phaetontã appellatã dicit: de quo plures scri
pserũt. vt patris insciẽt̃ curru vect⁹ incẽderit terras quo facto ab
Jouc fulmine ꝓcussum in Eridanũ dejecerit: ꝛ a sole inter sidera
sit perlat⁹. ¶ Tertia ẽ stella Martis quã alij herculis dixerũt Ve/
neris sequẽs stellã. hac eratosthenes ait de causa ꝙ Vulcanus cũ
vxorẽ venerẽ duxisset ꝛ ꝓpter eius obseruantiã Marti copia non
fieret vt nihil aliud assequi videret̃ nisi sua stella veneris sid⁹ perse
qui a venere impetrauit: Itaq; cũ vehementer eũ amore incende/
ret significãs e facto stellã hyperiona appellauit ¶ Quarta stella ẽ
Veneris Lucifer nomine quã nonnulli Junonis esse dixerũt. hũc
eundẽ hesperũ appellari multis traditũ est historijs. hic autẽ o/
mnium siderũ maximus esse videt̃. Nonnulli autẽ hunc Aurorę ꝛ
Cephali filiũ esse dixerũt pulchritudine multis prẽstantẽ. ex qua
re etiã cuz venere dicit̃ certasse vt etiam Eratosthenes dicit: cũ hac
de causa veneris appellari: exoriente sole ꝛ occidente videri: quare
vt ante dixim⁹ iure hũc ꝛ luciferũ ꝛ hesperũ nominatũ. ¶ Quinta
stella est Mercurij nomine Stilbon: sed hęc ẽ brẽuis ꝛ clara. hęc
autem Mercurio data existimat̃ ꝙ primus menses instituerit ꝛ
prẽnoderit siderũ cursus: Eudoxus⁹ autẽ primam ait venerẽ astra
constituisse ꝛ mercurio demonstrasse.

Preterea ostenditur Circulus quidam in siderib⁹ candido colore: quē Lacteū esse nōnulli dixerūt. Eratosthenes aūt Mercurio dicit infanti puero insciā Junonē dedisse lac: sed postq; rescierit eū maiē filiū esse reiecisse eū a se: Ita lactis profusi splendorem iter sidera apparē. Alij dixerūt dormiēti Junoni herculē suppositū et exprectā ei qđ supra diximus fecisse. Alij autē herculē pter nimiā auiditatē multitudinē lactis appetisse neq; in ore continere potuisse: q; ex ore eius profusū circulū signasse. Alij dicunt quo tempore Ops saturno lapidē p partu attulit: visisse ei lac prębere: quę cū pressisset mammā profuso lacte circulū deformatū: quē supra demonstrauim⁹. Nos aūt omniū corporū deformationē dicere istituim⁹.

BIBLIOTHÈQUE SAINTE GENEVIÈVE

Clarissimi viri Jginij descriptionū formaꝝ cęlestiū Astronomicon.

Situr incipiēs A polo Borco pro/ tinus dicere: quo vtręqꝫ arctoi nixę vehuntur arctico circulo clausę: ꝛ ita collocatę vt alterius vna quęqꝫ ea/ rum resupinata caput: alteriꝰ rege/ re videatur: ita tamen ut caput eius quę superioꝛ fuerit ad caudam infe/ rioris cōtēdat. Harū maioꝛ in extre/ mo circulo pedes habꝫ fixos. Prę terea habet in capite stellas septē: omnes obscuras. in vtrisqꝫ auribus binas. In humęro claram vnam. in pede de posterioꝛibus nouis/ simo duas. In summo interscapilio vnam. In crure de posterio/ ribus primo vnam. In pede prioꝛe duas. In cauda ipsa tris. Ita totius sideris stelle sunt omnino. xxj. Minoꝛ autem habet in stati onis vno quoqꝫ loco stellas singulas clare lucentes ꝛ super caudā tris: omnino septem. Sed in prioꝛibus caudę stellis vna a qua po lus appellatur. ut. Eratosthenes dicit. per quem locum ipse mūdus existimatur versari. Reliquę autē duę χόρευται dicuntur: q̄ cir/ cum polum versantur.

Draco inter duas Arctos collocatus videtur coꝛporis sinu facto arcton minoꝛē ita concludere: vt pene pe/ des eius tangere videatur: cauda autem flexa caput maioꝛis attingere: suo capite tā q̄ reducto: circulꝫ arcticum attingens: coꝛpus vt in sphęram complica ri: ꝛ si quis diligentius attenderit: videre poterit caput draconis ad maioꝛis vrsę regionē caudę collocari. Hic habet i vtroqꝫ tem/ poꝛe stellas singulas. In oculis singulas. In mento vnam: ꝛ toto coꝛpoꝛe reliquo passim claras decē: ita vt omnino sit stellaꝝ .xv.

BIBLIOTHEQUE SAINTE GENEVIEVE

Arctophilax huius manũ ſiniſtrã circulus arcticus includit: ita vt neqz occidere neqz exoriri videaꝫ. Ipſe enĩ poſitus ab arctico circulo ad ęſtiuũ defini tur inclinatus in longitudinẽ. dextro pede ęſtiuo cir culo nixus. huius humeros ꝛ pectus a reliquo coꝛ/ pore diuidit circulus: qui per vtroſqz polos tranſiens tangit arie/ tem ꝛ chelas: hic quidẽ cum tauro ꝛ geminis ꝛ cancro ꝛ leone oc/ cidit: ideo ſero occidere dicit̃: qꝫ magis erectus a pedibus perue/ nit ad terram. At exoriens citius q̃ꝫ chelę videt̃. habet autem in ſi niſtra manu ſtellas quatuoꝛ: quę numq̃ occidere videnť. In capi/

ɛ ſtellam vnã. In vtroqz humero ſiñgulas. In vtraqz mãma ſin/
gulas. ſed clariorẽ dextrã: ⁊ ſub ea alterã obſcurã: ⁊ i cubito dextro
clarã vnã. In zona vnã clari⁹ cęteris lucẽtẽ. hec ſtella arctur⁹ ap/
pellaſ. In vtriſqz pedib⁹ ſingulas: quę oio ſant quatuordecim.

Boetes

Oronã humero ſiniſtro prope contingere arctophi
lax videť: quę ante engonaſin dextri pedis calce cõ/
iungit. hęc cancro ⁊ leone exoriẽte occidere: cũ ſcor/

pionē exoriri pſpicitur. habet aūt ſtellas nouem in rotundo diſ/
poſitas. ſz ex his tres clarius ceteris lucentes.

Corona

BIBLIOTHEQUE SAINTE GENEVIEVE

ENgonasin. hic positus inter duos circulos arcticum
z ęstiuum: vrisq; pedibus z dextro genu quem an/
te diximus arcticū circulū finit. Ita tamen vt dextro
pede prioribus digitis circulū terminet: sinistro aūt
toto caput draconis opprimere conet humeris autē
velut sustinēs circulū ęstiuū z manu dextra proiecta tangēs. Le/
ua aūt e regione ad sinistrū genu porrigēs equali interuallo circu
li ęstiui z genu sinistri. hic occidens capite prius q̄ reliquo cor/

pore venenit ad terram: qui cum totus occidit vt pendere pedibus ex arctico circulo videatur. Exoriés ante pedibus ꝙ reliquis mē/bris. Habet autem in capite stellā vnam. In sinistro brachio vnā: In vtroqz humero singulas clare lucentes, In manu sinistra vnā. In dextro cubito vnam. In vtroqz latere singulas: sed clariorem in sinistro. In dextro femore duas. In genu vnam. In poplite v/nam. In crure duas. In pede vnam quę dicitur clara. In sinistra manu quattuor. quas pellē leonis nōnulli esse dixerunt. Ita sunt omnino decem ⁊ nouem.

Hercules

Lyra: hęc posita est contra regionē: eius loci qui ē in/ter genu ꝛ manū siniſtram eius: qui engonasin voca/tur: cuius ipsa testudo spectat ad arcticū circulū. Sū/mum autē cacumen ad polū notium contendere vi/detur. hęc lyra virgine exoriente occidere videt̄: ꝛ cū sagictario exoriri perſpicitur. habet autē in ipſis testudinis late/rib⁹ ſingulas ſtellas. In ſummis cacuminib⁹ eorū quę in testudi/ne vt brachia ſunt coniecta ſingulas. In medijs ijſdem quas hu/meros Eratoſthenes fingit ſingulas. In ſcapulis ipſius testudi/nis duas. In ima lyrę quę vt baſis totius videtur vnam: ꝛ ita o/mnino ſunt nouem.

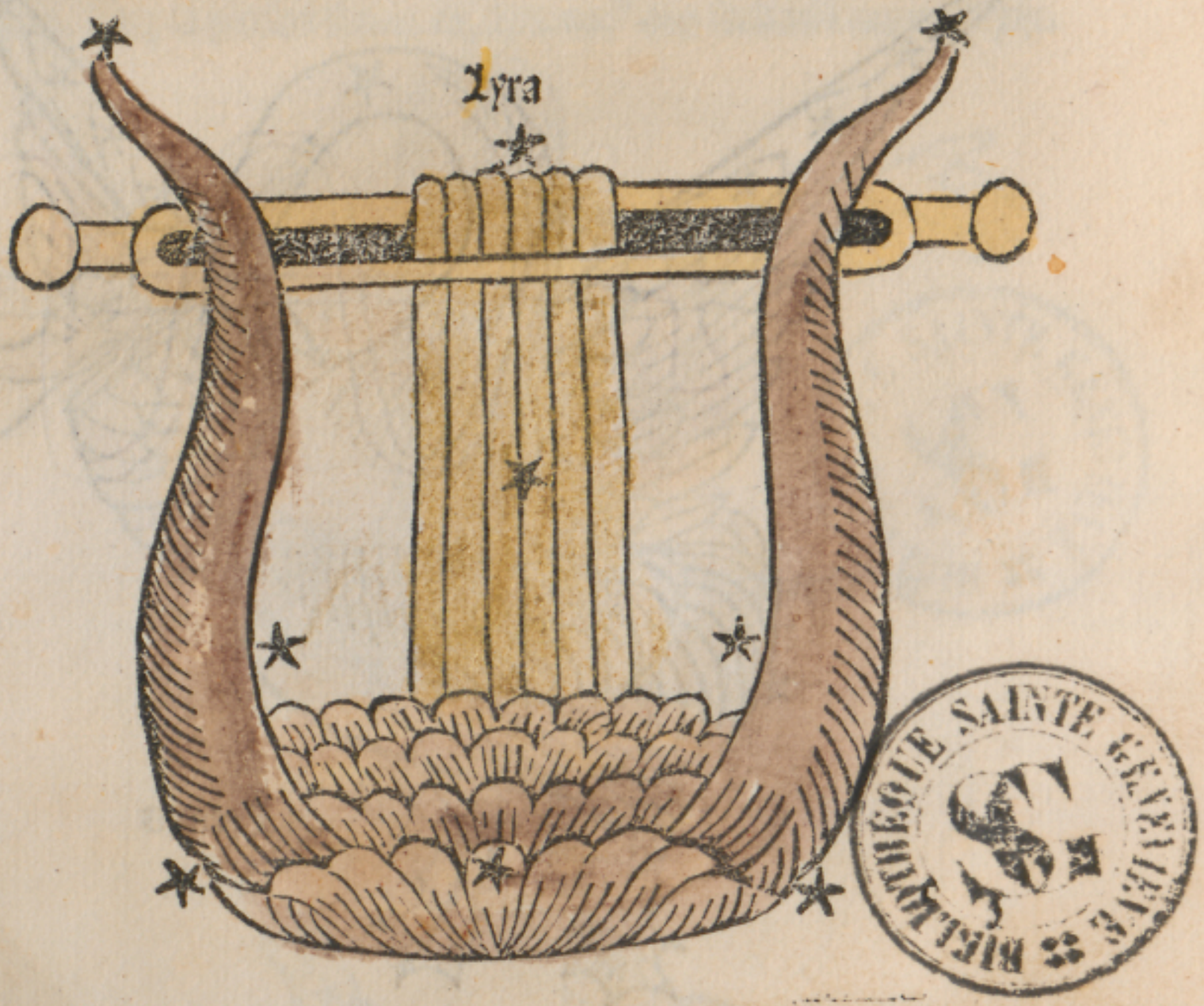

BIBLIOTHEQUE SAINTE GENEVIEVE

Lor. huius vna ala est ad circunductionem huius cir
culi: qui arcticos vocat:contingens extremum pe/
dem sinistrū eius:qui engonasin vocat. Sinistrā aūt
habet alam paululū extra circulum ęstiuū pene con/
iungēs pedib⁹ pegasi:ęstiuus āt circulus rostrū eius
a reliquo corpore diuidit:Lauda iungit extrema cū capite cephei.
hic cum virgine ꝛ chęlis occidens: prius capite ꝙ reliquis mem/
bris deuenit ad terram: exoritur autē cum capricorno. hic habet
in capite stellam clare lucentē vnam. In collo alteram pari fulgore
In vtrisq; pēnis quinas Supra caudā vnā. oio habet stellas. xiij.

Lyrnus

Cephe⁹ a tergo minoris arcti ꝓstitut⁹ icludit arctico circulo a pedib⁹ ad pect⁹: vt ꝑter hũeros ꝛ caput ei⁹ nihil occidere videat: nec lõge abest a flexu draco̅is quẽ capite primũ efficere videt. cephe⁹ aũt manib⁹ vtrisq; ꝓiectis figurat tãto dissidet iteruallo a pedi b⁹ arcti mioris q̃ntũ spatiũ iter pedes cephei videt. hui⁹ caput scor pione exorto occidere: cũ sagictario exoriri videt. hic aũt habet in capite stellas duas. In manu dextera vnã. In cubito obscurã vnã In sinistra manu ꝛ in hũero singulas. In dextero hũero vnã. In zona quę mediũ ei⁹ diuidit corp⁹ tres stellę clare vident. In late/ re dextro obscurã vnã. In sinistro genu duas. In vtrisq; pedibus singulę. Supra pedes stellę. iiij. hic tot⁹ oio stellarũ numer⁹. rix.

Lepheus

BIBLIOTHEQUE SAINTE GENEVIEVE

Cassiopeia sedēs in siliquastro collocata e. cui⁹ sedi/
lis ⁊ ipsi⁹ cassiopeię pedes positi in ipsa circūductio
ne circuli qui arcticos vocaī. effigies autē corpis ad
estiuū circulū peruenit :quē capite ⁊ dextera manu
tangit. hāc ppe mediā diuidit circul⁹is lacteus ap
pellaī ꝓxime cephei signū collocatū. hec occidens cū scorpione ca
pite:cū sedili resupino ferri ꝓspiciī. Exoriri aūt cū sagitario. hui⁹
i capite stella ostēdiī vna. In vtroq3 humero vna. In mamilla de
xtra clara vna. In lūbis magna vna. In sinistro femore duas. In
genu vna. In pede ipsi⁹ dextro. j. In q̄drato quo sella ꝺofirmaī. j.
In vtrisq3 singulę clari⁹ ceteris lucētes. hec igiī ē oio stellaꝝ. xiij.

Andromeda ꝓpe cassiopeiã supra caput perſei brcui
iteruallo diſſidẽte ꝓſpiciẽs collocata: manib⁹ diuerſis
vincta vt antiquis hiſtorijs ẽ traditũ: cui⁹ caput eꝙ
pegaſi vẽtri coniunziẽ. Eadẽ eni ſtella vt vmbilicus
pegaſi ⁊ andromedę caput appellaẽ. hui⁹ medium
pect⁹ ⁊ manũ ſiniſtrã circul⁹ eſtiuus diuidit. Occidit autẽ cũ piſce
de duobus ſecũdo: quẽ andromedę ſubiectũ brachio ſupra dixi/
mus. Exoriẽte libra ⁊ ſcorpione capite ꝓiuſꝙ reliquo corpe puc/
nit ad terrã. Exoriẽ autẽ cũ piſcib⁹ ⁊ ariete. hęc vt ſupra diximus
habet i capite ſtellã clare lucentẽ vnã. In vtroꝙ humero vnã. In
cubito dextro vnã. In ipſa manu vnam. In ſiniſtro cubito vel in

BIBLIOTHÈQUE SAINTE GENEVIÈVE

brachio vnam. In manu alterã. In zonã tres. Sup zonã quattuor In vtroq3 genu vnam. In pedibus autem binas. Ita omnino est stellarum numerus. xx.

PErseus huius sinistrũ crus z humerũ leuũ: cirulus ęstiuus a reliquo corpore diuidit. Ipse manu dextra arcticũ circulũ tangit: dextro pede caput arietis premere velut currens videt. Idẽ occidens sagictario z capricorno exorto inclinat ad caput versus: cũ ariete z tauro rectus exorit. Habet ãt i vtroq3 hũero stellã vnã. In manu dextra clare lucentẽ vnam qua falcẽ tenere dicit: quo telo Gorgonã

Perseus

interfecit. In sinistra alteram qua caput gorgonis tenere existimatur. Habet preterea in ventre stellã vnam. In lumbis alterã: in dextro femore vnã Ad genu in tibia vnã. In pede vnam obscuram. In sinistro femore vnam. In genu alterã. In tibia duas. In sinistra manu quod gorgonis caput vocaẽ stellas quatuor. omnino ẽ stellarũ numerus occẽ & septẽ. Caput eius & falx sine sideribus apparent. Hunc Aratus cũ diceret inter sidera cyconis menon figuratum: acceperunt complures eum puluerulentum dicere: quod minime conuenit posse inter sidera etiam puluerulentũ accpere. Quod si esset: dignior erat orion cui idem ascriberetur: Primum q assidue est venatus & semper in terra fuit. Deinque adhuc inter sidera venari videtur. Perseus autem qui assidue volabat: non potest puluerẽ habere. Quid igitur est cum vellet aratus eum current obscure significare: vsus ętholorum consuetudine cyconis menon dixit: ętholi enim cum volunt aliquẽ occurrere significare cyconisse dicunt id: Quod aratus voluit demonstrare: non vt illum volantẽ assiduc pulucrulentũ dicat. Quod a multis perperã est intellectũ.

Heniochus autẽ circulo ęstiuo genuũ fine preterea humero sinistro vsq; ad zonã diuidit ab eo: quem supra lacteum orbem diximus. Huius dexter pes tauri cornu sinistro stella coniungit: idest vna manu vt lora tenens figuratur. Cuius in humero sinistro capra. In manu autẽ duo. hędi stęllis formati dicunt. Totus autem pedibus persei subiectus: caput habens contra vrsę maioris aspectum. Hic occidere sagictarij & capricorni exortu videt. Exoriri autem ophiulco & engonasi occidente. habet preterea stellam vnam in capite. In vtroq; humero vnam. sed in sinistro clariorem quę vocatur capra. In vtroq; cubito vnam. In manu duas quę hędi appellantur stęllis prope occidentibus formati. Ita omnino sunt numero septem.

Auriga

Ophiulcus inclinatus a capite: vt qui resupinari vi/
detur manib⁹ anguē tenere figurat⁹ est. huius au/
tē humeri ab ęstiuo circulo diuidunt̄ a reliquo cor/
pore Ipse genuū fine ab ęq̄noctiali terminat̄ circu/
lo: Pede siniſtro premens oculos: dextro autē testu
dini scorpioni innix⁹. Anguis autē qui ab eo tenet̄ prope extremo
ore coronā contingens mediū precingit ophiulcum: a cauda bre/
uior q̄ superiore corpore qua man⁹ siniſtra ipsius signi figuratur:
ita tamen vt extrema cauda circulū equinoctialē cum aquilę cauda
iungat. Occidens autem exortu geminorū cancri z leonis perue/

nit ad terrã. Exoriens autẽ cũ scorpione ⁊ sagictario apparet. hic habet i capite stellã vnã. In vtroqz hũero singulas. In siniſtra manu tres. In dextra manu. iiij. In lũbis. ij. In vtroqz genu singulas. In dextro crure vnã. In vtroqz pede singulas. ſz clariorẽ in dextro. Itaqz ẽ oio stellaꝝ numer⁹. xvij. Anguis aũt habet i summo capite stellas. ij. Sub capite. iij. vno loco oẽs. Ad manũ ipsi⁹ ophiulci siniſtrã. ij. ſz quę maxie ad corp⁹ eius accedit clariorẽ. Et i dorso anguis ad ipsã corpis coniunctionẽ quinqz. Et i prima curuatura caudę quattuor. In secunda caput versus habet stellas sex. Ita est omnino stellarũ numerus. xxiij.

Serpentarius

BIBLIOTHÈQUE SAINTE GENEVIÈVE

Sagicta inter duos circulos estiuu3 7 equinoctialem signo aquile supposita diuidit ab eo circulo q utro/ q3 polo subiectus ad cancrum 7 capricornum peruenit. Huius acumen ad equi pcdū regionem spectat. Altera pars ad humeros opbiulci tēdit. Hec occidit virginis ortu. oritur autem cum scorpione. Habet omnino stellas quattuor: quarum una in principio materie Altera in medio. due reliquę in eo loco quo ferrū solet affigi: diuerse videntur.

Sagicta

Aquila ala dextra non multum extra circulum equi/
noctialem prodire: sinistra autem non longe a capi/
te opbiulci figurata videtur. Preterea rostrum eius
a reliquo corpore dividit circulus qué supradixim⁹a
cancro ad capricornum peruenire. Media autē fi/
nitur ab eo quem supra lacteum orbem demōstrauimus esse. Hec
exorto leone occidit. Exoritur autem cum capricorno habens in ca
pite stellam vnam. In vtraq; pēna vnam. In cauda vnam. Itaq;
omnino sunt quattuor.

Aquila

BIBLIOTHEQUE SAINTE GENEVIEVE

DElphin non longe ab aquilę signo figurat̃: in curua
tione caudę nouissimę equinoctialis circuli circum/
ductione tangit: capite prope cõtingẽs equi pega/
si rostrũ. Hic exorit̃ cum sagictarij posteriore parte
Occidit autẽ cũ virgo exorta est a capite. Habet au/
tem in capite stellas duas Supra caput ad verticẽ duas alias. Ad
ea quę in ventre velut pennę vident̃ habet stellas tres. In scapu/
lis vnam. In cauda duas. Itaq; oĩo sunt stellę numero. x.

Delphin

EQuus arcticũ circulũ spectãs pedib⁹ estiuo orbe ni
ti: extremo ore caput delphini tãgere videt̃: aquarij
manũ dextrã ceruici sua piungẽs z vtrisq; piscibus
clausus quos in duodecim signis postea demon/
strabimus. Huius in stellis corpus apparet vsq; ad

vmbilicū deformatū. Qui occidit cuz piſce de duobus primo: qui ſupra tergum eius eſt fixus. Exoritur cum Aquario toto z Piſce cū quo occidit: z manu aquarij dextra. Hic habet: in roſtro ſtellas duas obſcuras. In capite vnā. In maxilla vnā. In vtriſqz auribꝰ ſingulas. In ceruicibus quattuor obſcuras. ſed maxime lucet quę capiti proxima apparet. In humero clarā vnā. In pectore vnam Inter ſcapilio vnā. In vmbilico nouiſſimā vnā: quę andromedę. vocatur. In genibus vtriſqz ſingulas. In vtriſqz poplitibus ſin/gulas Ita ſunt omnino numero: decem z octo.

Equus

DEltoton autē ut in triangulū deformat: equis quo/
dāmō lateribꝰ duobus: uno breuiore sed ppe equali
reliquis: Inter estiuū z equinoctialē circulū supra
caput arietis: nō longe ab andromedę dextro crure
z persei manu sinistra collocatū: Cū ariete toto oc/
cidens. Exoriens autem cum eiusdē dimidia prior parte. Habet
autem stellam: in unoquoq; angulo unam.

Triangulus

NUnc protinus duodecim signorū figurationē dice/
mus. Quorū est princeps Aries in equinoctiali cir/
culo consistens: caput ad exortum habens uersū:
Occidens a primis pedibus z exoriens: caput infra
triangulū quod supra dixim⁹ tenens collocatū: pe/

dibus prope contingens caput Pistricis. Habet aũt in capite stel/
lam vnã. In cornib⁹ tres. In ceruice tres. In pede prior de pri/
mis vnã. Inter scaplio quattuor. In cauda vnã: sub ventre vnã.
In lumbis tres. In pede posteriori vnam. Quę sunt omnino
numero decem & octo.

Aries

Taurus ad exortum signorum dimidia parte collo/
catus: vt incipere genu ac defigere ad terram videt.
Caput eodem habens ac tenũ. Genua ei⁹ reliquo
corpe diuidit circul⁹ ęq̃noctialis Cornu siniſtro vt

ſupra diximus cõiungit cũ ſiniſtro pede eius: qui auriga appellat. Inter huius finitionẽ corporis et arietis caudã ſtellę ſũt: quas vergelias noſtri greci autẽ pleiadas appellauerũt. hic auerſus occidit et exoritur. Habet in cornibus ſingulas ſtellas: ſed in ſiniſtro clariorẽ. Vtriſq; oculis ſingulas. In fronte media vnã: Ex quibus locis coruia naſcuntur ſingulas: quę ſeptẽ ſtellę hyades nũcupantur. Et ſi nõnulli quas duas diximus nouiſſimas ſtellas negauerint eſſe: vt omnino hyades eſſent quinq;. Preterea in ſiniſtro genu priore habet ſtellã vnam. Et ſuper vngulã vnã. In dextro genu vnã. et Inter ſcapilio tres: nouiſſimã earũ ceteris clariorẽ. In pectore vnã: Quę ſunt omnino pręter vergilias quatuordecim.

Taurus

Gemini ab aurige parte dextra supra orionē colloca/
ti videnť: ita tñ vt orion inter taurū ⁊ geminos sit
cōstitut⁹:capita coꝝ diuidunť a reliquo corpore:cir
culo eo qui estiuū diffinire supra est dictus Ita vt
cōplexa corpa iter se tenentes. Occidāt directi a pe
dib⁹ Exoriunť aūt inclinati vt iacentes. Sed is qui cancro ē proxi
mus.habet in capite stellā vnā clarā. In vtrisq humeris singulas
claras. In dextro cubito vnā. In genib⁹ vtrisq singulas. In pe/
dibus vtrisq singulas.Alter autē in capite vnā. In sinistro hume
ro vnā. In dextro alterā. In vtrisq manibus singulas. In de/
xtro genu vnā. In sinistro genu alterā. In pedib⁹ vtrisq singulas
⁊ infra sinistrū pedē vnā que tropus appellať. ⁊ sunt. xviij.

Cancer. hunc mediū diuidit circulus estiuus ad leo/
nis exortus spectantē: paululum supra caput hydre
collocatū Occidentē z exorientem posterioꝛe coꝛpo
ris parte. hic autem habet in ipsa testa stellas duas
que asini vocantur: de quibus ante diximus. In pe
dibus dextris singulas obscuras. In sinistro pede primo duas. In
secundo duas obscuras. In tertio vnam. In quarto primo vnam
obscurā. In ore vnā. In ea que chela dexterioꝛ dicit tres similes:
non grandes. In sinistra similes duas. Et ita est omnino stellaꝝ
numerus decem z octo.

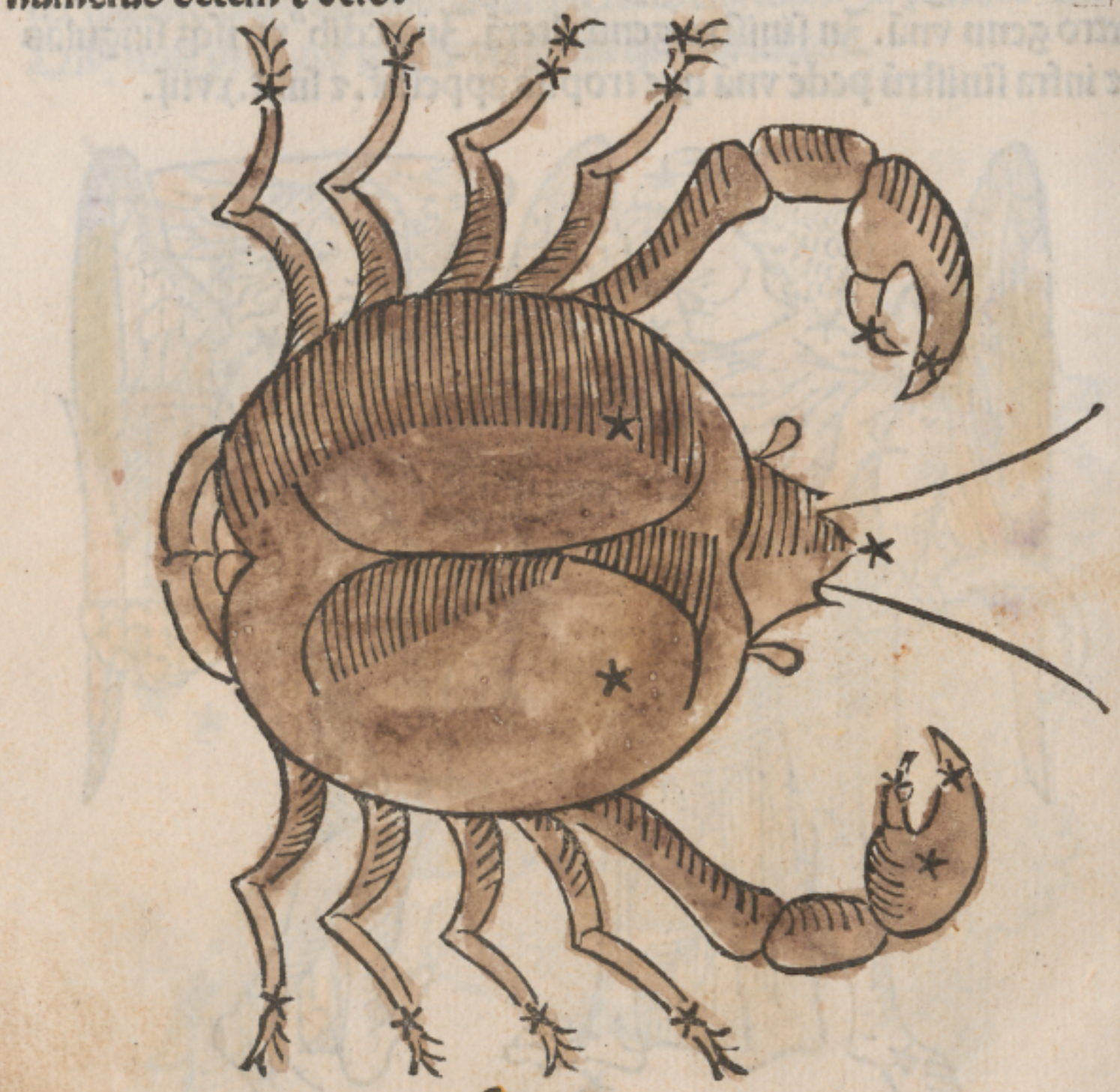

Lancer

Leo ſpectans ad occaſum ſupra corpus hydrę a capi/
te qua Cācer inſtat: vſq; ad mediā partem eius con
ſtitu⁹ medius ęſtiuo circulo diuiditur: vt ſub ipſo
orbe priores pedes habeat collocatos Occidēs a ca/
pite & exoriens. Hic habet in capite ſtellas tres. In
cernicib⁹ duas. In pectore vnā. Inter ſcapilio tres. In media cau
da vnam. In extrema alterā magnam. Sub pectore duas. In pe/
de priore vnam clarā. In ventre clarā vnam. Et infra alteram ma
gnam vnam. In lumbis vnam. In poſteriore genu vnam. In pe/
de poſteriore claram vnam. Et ita eſt omnino numerus ſtellarum
decem & nouem.

Virgo infra pedes boetis collocata: capite posterio / rem partē leonis: dextra manu circulū ęstivalē tan / git: ac inferiorē partē corporis: supra corvū ⁊ hydrę caudā habere perspicit̄. Occidens capite priusq̄ re / liquis membris. Hui⁹ in capite est stella vna obscura. In vtrisq3 humeris singulę. In vtrisq3 pēnis binę: q̄z vna stella quę est in dextra penna ad humerū defixa protrigot vocat̄. Prę / terea habet i vtrisq3 manib⁹ sīgulas stellas: q̄z vna quę ē i dextra manu: maior ⁊ clarior ꝯspicit̄. In veste aūt habet passī disposītas stellas septē. Ju vtrisq3 pedib⁹ singulas. Qio stellaz numer⁹ xvj.

Virgo

Scorpij prior pars que chele dicit ita ꝑmit ab equi/
noctiali circulo: vt eū sustinere videat. Ipse aūt pe/
dibus ophiulci de quo supra dixim⁹ subditus extre/
ma cauda circulū hyemalē cōtingere videt. Neqz lō/
ge est ab eo qō pro hostia centaurus ferre prospicit.
Occidit autē inclinato capite: exorit erect⁹ a chelis. Hic habet stel/
las in his que chele dicunt in vnaquaqz earū binas: ex quib⁹ pri/
me sūt clariores: Preterea habet in fronte stellas tres: quarū me/
dia est clarissima. Inter scapilio tres. In ventre duas. In cauda
quinqz. In acumine ipso quo percutere existimat duas. Omni/
no stellarum. xix.

Scorpius

Sagictari⁹ autē ſpectās ad occaſum: cētauri corpe figuraī velut mittere ſagictas: īcipiēs a pedib⁹ vſq; ad humeros In byemali circulo collocat⁹ ita vt caput eius ſolū extra cū circulū quē ſuprādixim⁹ apparere videaī: cui⁹ arcus lacteo circulo medi⁹ diuiditur. ante pedes ei⁹ eſt quędā corona ſtellis effecta de qua pri⁹ dixim⁹. hic preceps occidit. Exoriī direct⁹. Habet autē in capite ſtellas duas. In arcu duas. In ſagicta vnā. In dextro cubito vnam. In manu priori vnā. In ventre vnā. Inter ſcapilio duas. In cauda vnā. In priori genu vnā. In pede vnā. In inferiori genu vnā. In pollice vnā. Omnino eſt ſtellarū quindecim. Corona autē centauri eſt ſtellarum ſeptem.

Sagictarius

Capricornꝰ ad occasuꝫ spectãs ⁊ totus in zodiaco cir/culo deformatꝰ: cauda ⁊ toto corpe mediꝰ diuidit ab hyemali circulo: suppositus aq̃rij manui sinistrę: occidit aũt preceps: exorit aũt directus. Sed habet stellã in naso vnã: Infra ceruicẽ vnã. In pectore duas In priore pede vnã. In priore eodem alterã. Inter scapilio habet stellas septẽ. In vẽtre septẽ. In cauda duas. Et ita ẽ oio stellaꝝ. xxij.

Capricornus

Aquarius habet pedes in hyemali circulo fixos: manum autẽ sinistrã vsqꝫ ad capricorni porrigẽs tergũ dextrã iubę pegasi ꝑpe ꝓtingẽs: spectat ad exortꝰ: q̃ cum ita sit figuratus: necesse ẽ eum corpore prope resupinato videri. Effusio aquę peruenit ad eũ pi/

ſcem qui ſolitarius figurat̃ de quo poſterius dicemus. Scd aqua/
rius ⁊ occidit ⁊ exoritur capite prius q̃ reliquis membris. hic ha
bet in capite ſtellas duas obſcuras. In vtriſq; humeris ſingulas
magnas. In ſiniſtro cubito vnam grandē. In manu priori vnam
In vtriſq; mammis ſingulas obſcuras. In lumbo interiore vnā.
In vtriſq; genibus ſingulas. In dextro crure vnā. In vtriſq; pe/
dibus ſingulas. Omnino eſt ſtellarū quatuordecim. Effuſio aquę
cum aquario ipſo eſt ſtellarum triginta. Sed in his omnibus pri/
ma ⁊ nouiſſima clara.

Aquarius

Pisces horũ alter Notus: alter boreus appellaf. Ideo qp vn9 eorũ q̃ boreus dicif inter equinoctialẽ z estiuũ circulũ sub andromedę brachio collocatus: z arcticũ polũ spectans cõstituif. alter aũt est in zodiaco circulo extremo sub scapulis equi: nõ lõge ab equinoctiali circulo collocat9 spectãs ad occasuz. Hi pisces quibusdam stellis vt lineola ab arietis pede primo cõiungunf: quoz inferior ante occidere z exoriri videf. Habet aũt stellas decem z septẽ Et boreus omnino duodeci. Coniunctio eorũ habet ad aquilonẽ spectans stellas tres. ad alterã partẽ tres. Ad exortũ tres. In commissura tres: omnino duodeci. Horũ cõiunctionẽ quę a pede arie/

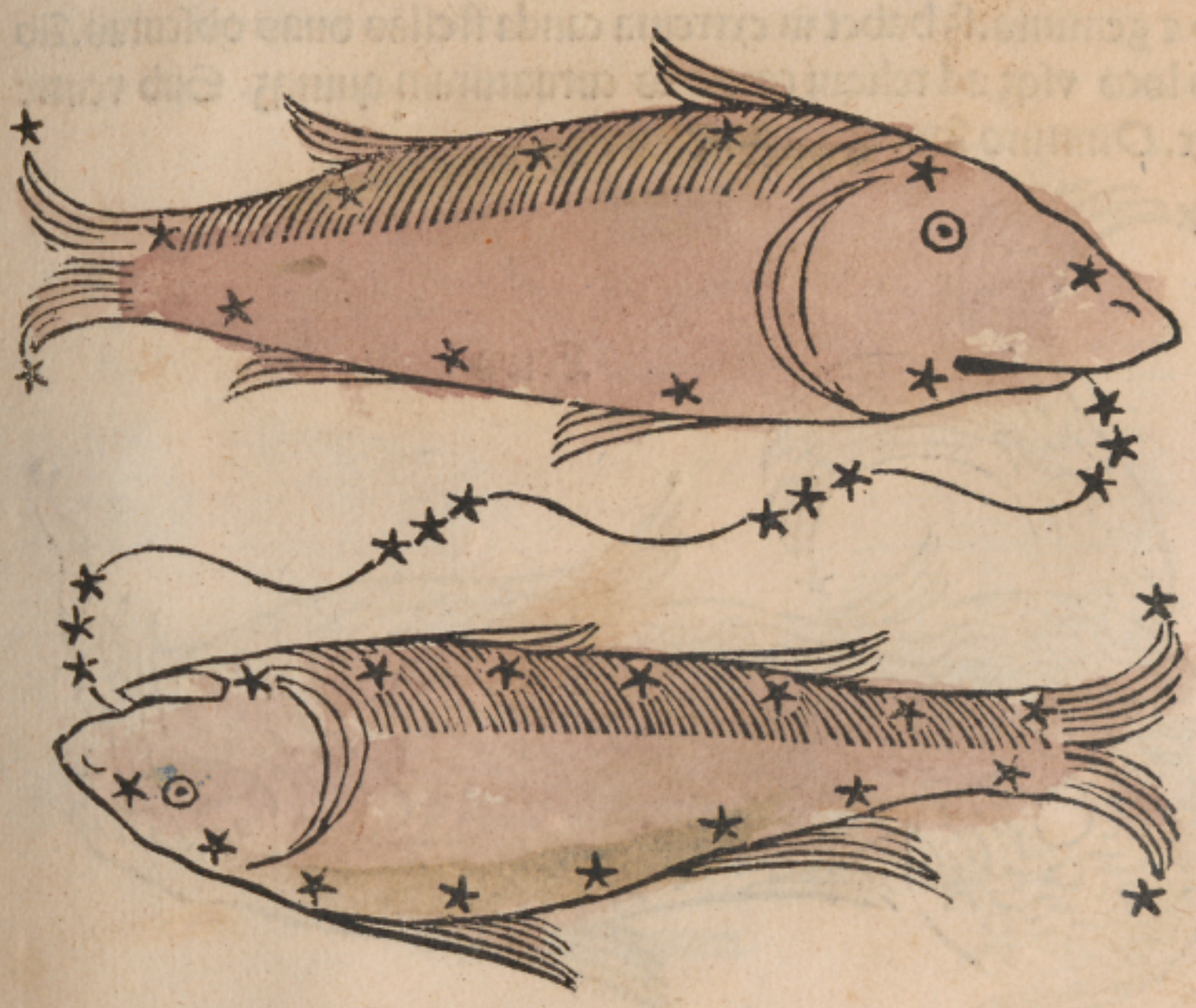

Pisces

tis primo notat arat⁹ grece. Licero nodū celestē dicit: q̄ vtrunq; volūt significare: eū nodū nō solū pisciū: sed etiā totius sphere esse: quo cni loco est circul⁹ ab arietis pede Mesembrinos dicit: qui meridiē significet. & quo loco is circulus mesēbrinos coniungitur: & transit equinoctialē circulū: in ipsa coniunctione circuloꝝ nodus piscium significat: quia eum non modo nodū piscū sed etiam celestium nodum appellauerunt.

PIstrix a media cauda diuidit ab hyemali circulo spectans ad exortus: rostro ppe posteriorē arietis pedē iungēs: huius priorē partē corporis: que spectat ad exortus prope alluere flumē eridani videt. Hec cadit exorto cancro & leone: Exorit autē cū centauro & geminis. sz habet in extrema cauda stellas duas obscuras. Ab eo loco vsqz ad reliqui corporis curuaturam quinqz. Sub ventre sex. Omnino sunt tredecim.

ERidanus ā sinistro pede profectus orionis ꝛ perueniens vsqz ad pistricē : rursus diffundit vsqz ad leporis pedes ꝛ protinus ad antarcticum tendit circulum. Huius figurationem circa us hyemalis diuidit ab eo loco quo prope coniungitur ceto: hic scorpione ꝛ sagictario exorto occidere: Exoriri autē cū geminis ꝛ cancro videtur. Habet autē stellas in prima curuatura tres. In secunda tres. Item in tertia vsqz ad nouissimā septem. Omnino ē stellarum numero tredecim.

Eridanus flumen

Lepus autem infra sinistrũ pedem Orionis p hye/
malem circulum fugiens: ab eo inferiore parte cor/
poris diuisus. Occidit sagictario exorto : oritur cũ
leone. Habet autem stellas in vtrisq; auribus sin/
gulas. In corpore passim dispositas duas. In pe/
dibus prioribus singulas. Et ita est omnino stellarũ sex.

Lepus

ORion:hunc a zona ꝛ reliquo corpore equinoctialis circulus diuidit cū tauro decertantē collocatū: dextra manu clauā tenentē ꝛ incinctū ense: spectantē ad occasum: ꝛ occidentē exorta scorpionis posteriore parte ꝛ sagictario exoriēte: cū cancro autem toto corpore pariter exurgentē. Hic habet in capite stellas tres claras. In vtrisq humeris singulas. In cubito dextro obscurā vnam. In manu similem vnam. In zona tres. In eo quo gladius eius deformatur tres obscuras. In vtrisq genibus singulas claras. In pedibus singulas obscuras. Omnino sunt decē ꝛ septē.

Orion

Canis leporē fugientē cōsequēs posteriorib⁹ pedi/
bus diuidit ab hyemali circulo: pedē dextrū orionis
pene suo capite coniungēs: capite ad occasum spe/
ctans. sed caput ad equinoctialē circulū tendit Oc/
cidit oriente sagictario: exoriens autem cum cācro.
Hic canis habet in lingua stellam vnam. quę canis appellatur. In
capite autem alterā: quam nonnulli syrion appellant de quo pri/
mū diximus. Pręterea habet in vtrisq; aurib⁹ obscuras singulas:
In pectore duas. In pede priore tres. Inter scapilio tres. In sini
stro lūbo vnā. In pede posteriore vnā. In pede dextro vnam. In
cauda quattuor. Omnino sunt decē ⁊ nouē.

Canis maior

Procyon. hic in lacteo circulo defixis pedibus ęq̃/
noctialem circulum tangit. Spectat ad occasum vt
inter geminos ꝛ cancrum constitutus: qui ꝙ ante
maiorem canem exoritur procyon est appellatus.
hic autem occidit exortu capricorni: exoritur cũ leo
ne. ꝛ habet vnam stellam in capite ꝛ aliam in pectore. In lumbo
vnam. Sed est omnino stellarũ numerus trium.

Canis minor

BIBLIOTHÈQUE SAINTE GENEVIÈVE

ARgo: hui⁹ puppis hyemalem circulum ⁊ maioris canis caudā contingens inferiore parte: nouissime nauis inclinata antarcticū circulū tangit: Occidens sagictario ⁊ capricorno exorto vt in mari collocata exoriens cum virgine ⁊ chelis. Hęc habet in puppi ad singula gubernacula: ad primū stellas quinq; Ad alteram quat tuor. Circum carinā quinq; : ⁊ sub reiectum quinq; Ad malū quat tuor. Jta tota est stellarum viginti trium. Quę quare nō sit tota in mundo collocata prius diximus.

Centaurus hic ita figurat: vt i antarctico circulo niti pedibus: humeris hyemalē sustinere videat: capite ppe caudā hydrę cōiungēs: hostiā dextra manu te/nēs supinā: q̄ pedib⁹ ꝛ extremo ore circulū hyemalē tāgit inter eū ꝛ ātarcticū orbē collocatā: Lētauri aūt crura a reliquo corpe diuidit circul⁹ qui lacte⁹ appellat. Hic spectās ad ortus signorū: tot⁹ occidit aq̄rio ꝛ piscib⁹ exortis: Exorit aūt cū scorpione ꝛ sagictario. Habet āt stellas supra caput tres obscuras: In vtrisq; humeris singulas claras. In cubito sinistro vnam. In manu vnā. In medio pectore equino vnā. In priorib⁹ poplitibus vtrisq; sīngulas. Inter scapilio quatuor. In vētre duas claras. In cauda tres. In lūbo eq̄no vnā. In genib⁹ posterioribus singulas.

Phyllirides

In poplitibus singulas. Omnino sunt. xxiiij. hostia autem habet in cauda duas. In pede de posteriorib⁹ primo vnā. In vtrisq; pedibus vnā. Inter scapilio vnā clarā: & in priore parte pedū vnam Infra alterā. In capite tres dispositas. Omnino sūt numero. x.

ARa antarcticū circulū ꝑpe tangēs: iter hostię caput & scorpionis caudā extremā collocat̄. Occidēs aries tis exortu: exoriens cum capricorno. hęc habet in summo cacumine circuli vbi format̄ stellas duas: & in imo alteras. Et ita ē omnino stellarū quattuor.

Ara

Hydra trium signorum longitudinē occupans cancri leonis ⁊ virginis: inter equinoctialē circulum ⁊ hyemalem collocatur: Ita tamen vt caput eius contendens ad signū id quod procyon vocat̄: ⁊ totius hydre ꝑprie quarta pars inter estiuū ⁊ equinoctialē circulū videat̄. Cauda aūt extrema pene cētauri caput tegēs: sustinet in dorso Corui: rostro corpus eius tangentē ⁊ toto corpore ad craterem tendentē: qui satis longo discidente interuallo propenter leonem ⁊ virginem constitutus videtur inclinatior ad caput

BIBLIOTHEQUE SAINTE GENEVIEVE

hydrę q̃ occidit aquario ꝛ pisc̃ib⁹ exortis. Oritur aũt cũ his signis de quib⁹ supradixim⁹. Habet autẽ in capite stellas tres. In prima a capitis curuatura sex. sed eaꝝ nouissimã clarã. In secũda curuatura tres. In tertia quattuor. In quarta duas. In quinta vsqꝫ ad caudã octo: oẽs obscuras. Ita fiunt numero. xxvj. Corv⁹ aũt habet in gutture stellã vnã. In pẽnis duas. Infra pẽnã caudã vers⁹ duas. In vtrisqꝫ pedib⁹ singulas. omnino sunt septẽ Supra primã hydrę curuaturã crater posit⁹ habet in labris stellas duas. Infra autem ansas duas obscuras. In medio cratere duas. ad fundũ duas Omnino sunt octo.

Piscis aũt q̃ notus dicit̃ iter hyemalẽ ꝛ antarcticum circulũ media regione collocat⁹ spectare ad exortũ videt̃ iter capricornũ ꝛ aq̃riũ ore excipiẽs aquã quę fundit̃ ab aquario. hic occidit oriente cãcro. Exort̃ autem cũ piscib⁹ Sed ẽ stellarũ omnino. xij.

Piscis

Quę ad figurationē ſiderum pertinent: ad hunc finem nobis erūt dicta. Reliqua protinus dicemus.

Clariſſimi viri Jginij De quinq; circuloꝝ inter corpora cęleſtia notatione. ⁊ planetis Liber Quarrus ⁊ vltimus.

Quoniam i inſtio ſphęrę circuli. v. quomodo efficerēt oſtendim⁹ neq; eos corpore ſiderum innotauimus: ⁊ ſi duo nouiſſimi nihil ad ſolis curſum pertinēt: hoc eſt arcticos et antarcticos: de medijs dicem⁹. iij. Sz quoniā arat⁹ quattuor circulis ſphę rām plurimum valere dicit: neq; eorum aperte quenq̄ demonſtrat: voluntatem noſtrā apertius oſtēdem⁹ Et quemadmodum in initio fecim⁹ a boreo polo ſumemus exordium.

Hitur ęſtiuum circulum vnum de quattuor eſſe dicemus: qui therinos tropicos vocatur: quo circulo ęſtatem confici demonſtrauimus. ⁊ ſi non nemo dubitat: quare nō vtriq; circuli hoc eſt ęſtiuus ⁊ hyemalis vno nomine appellentur. ideo q̄ quem nos ęſtiuum diximus nonnullis hyemalis fiat: ⁊ quo circulo hyemem confici diximus: eo circulo aliis ęſtas ſit. Qō ſi voluerit itelligē id ad noſtras collocationes mūdi eſſe demonſtratū: q̄ inter ęſtiuum circulum ⁊ arcticon ſumus conſtituti: nō ad illorum ſphęram qui ab hyemali circulo antarcticum habitantes nobis antipodes dicuntur. facilius ad noſtrā acceſſerint volnutatē. Si quis enim voluerit eorum quos antipodas dixim⁹: qui inferiore a nobis circulo conſtituti videntur ſphęram facere: non imerito noſtrum hyemalem ſibi ęſtiuum circulum finxerit. Aut ſi quis ſcriptorum coā

mentionem faciens obscure volverit antipodas demõstrare. & di/
xerit quibus in capricorno ęstas summa: aut in cancro hyems ma/
xima fiat: non imperita ratione acutissime dixisse videbit. Quod/
cunq; enim nostris circulis contrariũ dixerit: id illis erit rectum.
Sed ne longiore sermone pręter consuetudinem vtamur: ad incę/
ptum reuertamur.

In ęstiuo circulo de quo primũ dicere instituimus
hęc signa siue partes eorum perspiciũt. Capita ge
minoꝝ aurigę genu vtrũq; vel sinistrũ Persei crus
& humerus siniſter. Andromeda autẽ a pectore sed
manu siniſtra dividit. Atq; ita euenit vt caput eius
cũ toto pectore & manu dextra videat esse: inter ęstiuũ & ęquino/
ctialem circulũ: reliquũ autẽ inter ęstiuũ & arcticũ finẽ. Prętera
in eodẽ ęstiuo circulo: pedes equi pegasi videnť positi: & caput a
reliquo corpore dividit olonis: & alę siniſtrioris vt volantis pars
non magna. Ophiulcus humeris vt circulum sustinere videtur.
Virgo prope hunc cõtingens a capite. Inter hunc & ęquinoctialẽ
circulos collocata est vt fulgens ad austrũ. Leo a pectore ad lum/
boꝝ dividitur vt caput eius & corporis superior a crurib⁹ pars: in
ter hunc & arcticum circulum videatur. Inferior autem pars inter
ęstiuum & ęquinocrialem circulum. Cancer autem sic dividitur me
dius: vt inter duos oculos eius: circulus traiectus existimetur. In
his signis & hoc: vt ante diximus: circulo cũ vehitur sol: euenit no
bis: q̃ hac inclinatione mundi vtimur: vt sint dici de partib⁹ octo
partes. v. Noctis autem. iij. Neq; ita tamẽ vt ex horologijs sed ex
sphęrę ratione. Cum enim sphęram ita constitueris vt circulus is
qui arcticus vocatur semper apparcat. hunc̃p autẽ antarcticus ex/
oriatur. atq; ita sphęra est constituta. Si volcs circulũ ęstiuũ divi/
dere in partes. viij. ex his inuenies partes. v. in sphęra apparere.
tres autem infra tanquã sub terra esse. At aliquis dixerit cur sphę
rę circulos dividamus in partes. viij. potius q̃ duodecim. aut

quot libuerit alias partes: hic non sphęram sed se fallere hac ratione inuenietur porro arbitror. Si enim ita fecerit ex ęstiuo circulo partes.xij. ex his partes.vij. ꝛ dimidium partis apparere. quattuor autem ꝛ dimidium sub terra inueniet esse. Itaqꝫ euenit vt cū ad.viij.partes addita dimidia sit: simili ratione ad partes q̄ttuor. accedat pars dimidia: ꝛ fiant supra terram partes.vij.ꝛ dimidiuꝫ partis. reliquum autem sub terra: quod est partes.iiij̄.ꝛ dimidium Igitur oportet intelligere vt non in minutis partibus ꝛ dimidijs fiat. sed certis numeris conficiatur vt euenit in partib⁹ octo. Prętercа quoniam sphęra diuisa in partes.xxx. euenit vt ab ęstiuo ad hyemalem sint partes.viij. nimirum certe eos circulos dividem⁹ in partes.viij. Prętерea quoniam ab ęstiuo circulo ad ęquinoctialem sunt partes.iiij.de.xxx. Et rursus ab ęquinoctiali circulo ad hyemalem de partibus.xxx.partes.iiij.ꝛ ita nihilominus ęquīnoctialis ipse per se circulus medius dividitur: vt dimidia pars eius sit sub terra de partibus.viij.partes quattuor ꝛ totidē supra: ꝛ tota ratio ad octauam partem perueniat: non dubium est quin recte dividatur in partes.viij. Prętерea cum sol per hos circulos currens iter annuū conficere videatur: ꝛ ab omnium signorum octaua parte: vt posterius dicemus: incipiat exoriri: vt ad aliud signuꝫ transire: neqꝫ vlla alia parte signi vtatur: recte ipsi quinqꝫ circuli dividunt̄ in partes octo. Prętерea cum septem sidera ad eundem statum reuertantur: quibusdā placuit: vt cuiusmodi dies hodiernus fuerit in solis aut lunę tempestate: eiusdem modi octauo anno sit futurus: vere sphęra quoqꝫ dividetur in partes octo. Prętерea cum videamus octauo quoque die eiusdem sideris horā primam aut quamlibet deniqꝫ esse vt cuius hodie fuerit hora prima eiusdem octauam quoqꝫ futuram: verissimum est ipsam quoque sphęram vnde horę sumuntur dividi in partes octo. Sed ne reliqua prętermittamus: in hoc occupati: ad propositum reuertamur.

Secundus ab ęstiuo ęquinoctialis est circul⁹ in quo
hęc signa ꝛ partes eorũ perspici possunt. Aries to/
tus omnibus pedibus innixus videtur. Hunc au/
tem Aratus omnium siderũ celerrimũ esse demon/
strat etiam minorem arcto: quę breui spatio verti/
tur prędstare: id qđ velit esse sic potcrimus vel facillime intelligere:
Cum sit enim maximus circulus ęquinoctialis in sphęra in coq3
aries vt affixus videatur. quomodocunq3 fuerint figurę corpor3
collocatę vt ad eundē circulum perueniant. necesse est semel verti
sphęrā. Quod cum fiat. ꝛ aries in maximo circulo ꝛ eodem tem/
pore ad locum quo sidera reliqua perueniant: necesse est eum ce/
lerrimum dici. sed nos ad circuli effectionē veniemus. ꝛ reliqua di
cemus. in eodem tauri genua vt fixa perspiciuntur. ꝛ si nonnulli
ita finxere vt vno genu hoc est dextro nixus: sinistro prope pede
contingere videatur. De hoc in medio relinquemus. Sed in eodē
circulo. zona orionis vt ipso circulo prędcinctus existimetur. Hydra
flexu ā capite primo vt ceruicibus erectis cancrum contingere vi/
deatur. ꝛ ex inferiore corpore hydrę crater cum coruo velut fixus
esse circulo conspicitur. Item paucę stellę declarũ: eodem adiun/
guntur Ophiulci genua eodem circulo a reliquo diuiduntur. A/
quila sinisteriore penna pene eum cõtingens figurata est. Eodē/
q3 circulo caput pegasi cum ceruicibus nititur. His corporibus si/
gnorum ęquinoctialis circulus finitur: Quo sol cuz peruenerit bis
vno anno conficit ęquinoctium: hoc est in ariete et chelis. In hac
enim parte sphęrę et ver et autumnus confici existimatur. ita vt
ver sit in ariete. autumn⁹ in priore parte scorpionis. Quod signū
nonnulli libram dixerunt: per hunc circulum transiens sol ab ari/
ete ad chelas: efficit. vj. mensium diem: bis locis qui intra arcticū
videntur orbem Noctem autē bis qui antarctico circulo sunt clau/
si: Quare magis bis locis nemo potest durare. Et rursus ab au/
tumno vsq3 ad ver: hoc est a chelis vsq3 ad arietem perueniens

efficit bis locis. vj. mensibus perpetuis diem in quib⁹ ante noctes demõstrauim⁹. Ecõtrario aũt nocte bis qui boreo polo sunt proximi. Sed de hoc ante dixim⁹. Neqz enim mirũ est hac collocatione sphęrę id euenire. Erecto eni boreo polo neqz vnq̃ occidente euenit: vt corpora queqz quę ei ꝓxima sunt circulo sero occidere videant. Id ex hoc intelligere licebit. Cum in his partib⁹ sphęrę habitet quę pars ẽ ab ęstiuo circulo ad orbẽ qui arcticos vocat. z de arctico circulo hoc ẽ de duab⁹ vrsis z draconę. caput draconis maxime niti ipso circulo videat: ita vt bis qui engonasin vocat inter ęstiuũ z arcticũ locat⁹: caput draconis premere itelligat. quicunqz vt ante dixim⁹ ad ipsũ caput draconis habitãt: ita longo die vtuntur: vt eis ne tertia quidem horę pars in vnaquaqz nocte bis obtingat. Itaqz Aratus ait:

Item Cicero dicit. quod caput hic paulũ sese subitoqz recõdit. ortus vbi atqz obit⁹ parte admiscent in vna. De hoc homer⁹ quoqz in odissea ita breuẽ noctẽ esse dicit: vt pastores cum alij exigãt alij reducãt pecus: possint alius aliũ audire: cũ vnus ꝓpter noctẽ pecus reducat: alter ꝓpt lucẽ exigat: sz nos ad ꝓpositũ reuertamur.

Tertius ab ęstiuo circulo qui hiemalis vocat: his corpib⁹ z eorũ partib⁹ finit. Nã mediũ capricornũ diuidẽs: z pedes aquarij: p caudã pistricis vt traiect⁹ videt. Diuidit etiã leporẽ fugientẽ a crurib⁹ z quadam parte corpis: z cañis sequentis pedes: z nauis ipsius puppim: centauriqz ceruices a relíquo corpore diuidit. Scorpionis extrema cauda ꝙ acumen vocatur: eodẽ circulo coniungitur. Sagictarij arcus eodem orbe deformatur. huius orbis infra terram sunt de partibus. viij. partes quinqz supra terrã aũt iij. Itaqz it breuior dies nocte vt ante demõstrauimus:

QVartū circulū zodiacū esse aratꝰ demōstrat: de quo ante diximꝰ ꝛ posteriꝰ dicemꝰ. Sed aratꝰ nō vt reliqui astrologi ab ariete. xij. signa demōstrat: hoc est vere incipiēte: sed a cancro hoc est ipsa ęstate. Nos autē quoniā ab ariete incipimꝰ: ita protinꝰ dicemꝰ In hoc eni circulo sic. xij. signa figurantᵉ. Aries. Taurꝰ. Gemi. In his tribꝰ signis ver demonstratᵉ: ꝛ ęquinoctiū vernū. Lācer. Leo. Virgo. In his signis maxie ęstas conficiᵉ. Sed sol incipit a virgine iam trāsire ad ęquinoctiū autūnale Libelę. Scorpius Sagictarius. In his tribꝰ signis autumnꝰ efficiᵉ: ꝛ ęquinoctiū autumnale Capricornꝰ Aquarius Pisces. In his tribꝰ signis sol hyemē confi/cere demonstratᵉ. Et si nulla sunt signa. xij.: sed. xj. ideo quod scorpio magnitudine sui corporis duorū locū occupat signoꝝ. Equibꝰ prior pars chelę: reliqua autē Scorpio vocaᵉ. Priores eni Astrologi cū omnes res ad. xij. partes reuocarēt. vt mēses ꝛ horas ꝛ latitudinē signorū. Itaqꝫ ꝛ signa ꝑ quę res omnes significantᵉ. xij. voluerunt esse.

SEd quoniā. vij. circulis ī pbęmio ꝓpositis: de quatuor circulis mentionē fecimus ne. vij. ex ordine demōstratis: aliquid a nobis obscurius dictū videatur de. vij. superant. iij. arcticos: antarticos ꝛ ille qui Lacteus vocaᵉ. Itaqꝫ de his dicere incipiemꝰ. ¶Arcticon igitur orbem sustinet Caput draconis cum reliqua corporis parte. Lepheus autem pectore suo circulum iungit. eodem orbe nituntᵉ ꝛ pedes maioris Vrsę. Prętera sedile cassiepęię cum pedibꝰ eius nititur ipsi circulo: ꝛ de dextro pede genuqꝫ sinistro ꝛ pedis prioribus digitis eius qui engonasin vocatur. ꝛ manus sinistra boetis exteriori parte circuli peruenit coniuncta. Ad antarticon aūt circulū peruenit/ extrema nauis Argo. pedesqꝫ centauri posteriores adiunguntur. Priores autem prope contingere. Et ara videtur prope affixa Eridaniqꝫ fluminis extrema significatio.

RElinquum est nobis diffinire quē supra lacteū orbē demōstrauimus. Ipse enim diuidit Oloris extre/ mam sinistrā pennā: quę extra ęstiuū peruenit fi/ nem. Prętera transit manū dextrā Persei ⁊ ab hu mero sinistro aurigę perueniens sub manū eiꝰ de/ xtram. Et geminorū genua ⁊ pedes eius signi quod procyon voca tur. Hic diuidens equinoctialē ⁊ ęstiuum circulū: tangit extremuꝫ finem mali: qui in argo naue defixus videt. Deinde rursus reuer/ tens genua centauri diuidit a reliquo corpore ⁊ extremā caudā ter minat Scorpionis: ⁊ arcum mediū Sagictarij: ⁊ aquilę dimidiam partē per eius transiens pennas.

QVoniam de hisce rebus exposuimus ordine: mun/ di ratione: ⁊ quemadmodū moueat protinus dice/ mus: ⁊ in. xij. signorū exortu quę deinde corpa con/ sequantur: ⁊ quę perueniant ad occasum. Conuenit nobis mundū ab exortu ad occasum conuerti. Ideo ꝙ videmus stellas exorientes ad occidentem conuerti. Sic enim primū poterimꝰ scire quid sit exortus: ⁊ qui occasus. Si quis enim nostrū aliqs astiterit cōtra exoriēte solē necesse ē arctos a nobis a sinistris partibꝰ esse. Cū id ita fiat: illō quoqꝫ necesse ē vt oia e dc/ xtris partibꝰ exorta: i sinistris occidere videāt: de quo ⁊ añ diximꝰ Igit cū videamꝰ stellas exoriri ⁊ occidere: necesse ē mundū quoqꝫ cum stellis verti. Sꝫ nōnulli aiūt nihilominꝰ id euenire posse: vt si stante mundo stellę exoriant ⁊ occidant: quod fieri non pōt. Si enim stellę vagę feruntur: neqꝫ mundꝰ ipse voluitur: non possunt corpora stellis figurata icolumia ⁊ certa permanere. Illud eni vi/ demꝰ i toto mūdo stellas erraticas esse. v. neqꝫ horū cursū quen/ ꝙ posse diffinire. Aratū ipsū quoqꝫ negare se difficiles corū cur/ sus iterpretari posse. quomō igit cū. v. stellas nemo possit obserua re: tot milia quisꝙ possit peruidere: nisi qui permittat hoc: cursus stellaꝝ posse esse ⁊ nihilominus figuras corporū permanere. quod

si non est: tota sphęra ad irritum reuocabit. Quicūqz enim sphę/
ram fecerit: non poterit efficere vt sphęra stante nihilominus stel/
lę versent. Illud etiā videmus in extrema cauda draconis stellam
esse: quę in se vertatur: ⁊ in eodem loco constet. Quod si omnes
stellę vagę feruntur: hanc quoqz loco moueri necesse est: quod nō
cucnit. Igitur necesse est mundū quoqz nō stellas verti. Quoniā
ostendimus mundū cum stęllis q̄p potius stellas per se verti: nūc
reliqua dicemus.

Cum enim traditū sit nobis prius noctē q̄p diem fie/
ri: noctem dicemus vmbram terrę esse eāqz obstare
lumini solis: Et si nonnulli dixerunt in solis cursu
euenire: vt cum peruenerit ad eum locum vbi occi/
dere dicatur: ibi montium magnitudinē a nobis lu/
men auerti solis ⁊ ita noctem videri. Quod si ita sit. nimirum e/
clipsim solis verius q̄p noctem dixerimus. Sed aliter esse ex ipsa
sphęra licebt intelligere.

Orizon enim diuidens ea quę videntur: ⁊ quę nō ap
parent. ita diffinit sphęram: vt semper. vj. signa de.
xij. in hemisphęrio videantur supra terrā. vj. autē
signa sint infra sub terra. Igitur cum in vno eorūz
sol nixus ferri videatur: ab eo circulo qui orizon vo
catur exoritur. Itaqz incipit lucere. Cūqz nihilominus ipse mun/
dus vertat cū reliquis signis. Sed quo facilius intelligat: ponam⁹
solem esse in ariete: a quo duodecī signa instituim⁹ numerare. Igi
tur cum sol sit in ariete exoriente dies est: qui cum vertente se mū
do peruenit ad eum circulum qui mesembrinos vocat: efficit diei
partem dimidia. Sed sic etiā facilius intelligitur. ⁊ rursus ab eo/
dem ariete incipiemus. Cum aries est exortus: preter eū signa sūt
in superiore hemisphęrio. Pisces Aquarius Capricorn⁹ Sagicta/
rius Scorpio. horum cum. iij. signa occiderint: hoc est Scorpius
Sagictarius Capricornus. exorta sunt. iij. quę arietem sequuntur.

reliquis corporib⁹ occidant aut oriant cõmemorabim⁹: ⁊ initium ab ariete faciemus.

ARietis exortu: sinistra pars andromedę prouenire Ara autem occidere videtur. Cum codē sidere exoriť ⁊ perſei caput vsq; ad vmbilicū: vt dubiū sit vi deatur: zona eius vtrum vsq; extremo ariete an tau ro primū exoriente prodeat ad lucem. ¶ Tauro aūt exorto: quę prius dubia fuerunt omnia sunt certa. Nam ⁊ ara o/mnino occidit: ⁊ perseus totus est ortus: ⁊ aurigę caput cū reliquo corpore duntaxat: ad sinistrū pedem videtur. ⁊ pistrix a cauda ex/oriens perspiciť. Hoc signo primum occidere boetes videť ⁊ si cū. iiij. signis occidit: neq; tamen totus ad terram potest venire: Nā manus eius sinistra circulo arctico cōclusa: neq; oriť neq; occidit. ¶ Geminis exorientib⁹ tota iam pistricis ⁊ fluminis eridani prior pars apparet: ⁊ orion exoriri videtur. Occidit autem Ophiulcus a pedibus genuū fine. ¶ Cancer exoriens obscurat dimidiā partem Coronę: pistricisq; caudā: ⁊ notum piscem: ⁊ caput cū reliquo cor/pore ad vmbilicū eius: qui engonasin vocatur. Ophiulcum a geni bus ad humeros: ⁊ anguem totum pręter caput ⁊ ceruicem: quę ex ęstiuo circulo tendit ad coronā. Boetem prope totum: terra tenet tectum. Exoriť autem ⁊ Orionis corpus ad zonam: ⁊ eridanus to/tus apparet. ¶ Exortu Leonis reliqua pars occidit coronę: cū capi te ⁊ ceruicibus anguis ⁊ ophiulco. Engonasin autem qui vocatur eius pręter sinistrū genu ⁊ pedem nihil apparet. ⁊ Boetes totus obscuraťur. Exoritur autem caput hydrę cum lepore toto. ⁊ procyon cū pedibus prioris canis: ⁊ aquila tota. ¶ Virgo autē exoriens: nō pauca sidera obscurat. nam statim Lyra occidit cum sagicta ⁊ del/phino: ⁊ Olenus a capite corpus vsque ad caudam prope occi/dit: ⁊ fluminis prior pars ⁊ equi caput, cum ceruicibus. Exo/ritur autem hydra sine crateris: ⁊ canis totus: ⁊ nauis argo fine to tius veli. ¶ Libelis exorientibus videť ⁊ bootes exoriens totus:

95

ꝛ tota nauis apparet argo. hydraqꝫ pꝛeter cacumen extremū caudę qꝺ é ſub terra. Exoꝛiť etiā genu ꝛ ſura eius dextra: qui engonaſin vocať. hunc eadem nocte occidere ꝛ exoꝛiri licet videre. Reliquū auté coꝛpus: cū Scoꝛpionis ꝛ Sagictarij pꝛoucnit parte. Pꝛęte/ rea cum chelis exoꝛitur cauda cétauri: Occidit reliquū Pegaſi coꝛ pus: ꝛ oloꝛis extrema cauda: ꝛ Andromedę caput cū vmbilico Pe gaſi: ꝛ piſtrix reliquo coꝛpoꝛe ad ceruices: vt caput eius ſolū videa tur: ꝛ caput cephei pendés ad piſtricis occaſū cū manib⁹ ꝛ hume/ ris peruenit ad terrā. ¶ Scoꝛpione exoꝛiéte duę partes fluminis occidunt: ꝛ reliquū coꝛpus andromedę cum capite Lephei. Occi/ dit etiam Lepheus capite ad humeros: quę pars eſt extra arcticuꝫ circulū conſtituta: obſcuratur etiā caſſiopęia reſupinata occidens. Exoꝛitur autem coꝛona quę ante centauri pedes iacere exiſtimať: ꝛ hydꝛę reliquū: quod caudam eſſe ſupꝛa diximus. Pꝛouenit etiam ꝛ coꝛpus centauri: quod equina figura videtur: ꝛ ipſius hominis ca put: ꝛ hoſtia quā tenere cum ſupꝛa diximus: Deniqꝫ ad id coꝛpus qua fine pedes eius ſunt pꝛioꝛes. Ophiulci autem oūtaxat caput exoꝛitur: ꝛ ipſius anguis caput: quod eſt cōtra Lancrū. ¶ Sagicta rium exoꝛiente. Ophiulcus totus exoꝛiens inſequitur: ꝛ Anguis q̄ ab eo tenet̄: caput eius: qui engonaſin vocatur: Et ſiniſtra man⁹ eiuſde. Deinde Lyra tota cū Lephei capite ꝛ humeris exit ad lucē Occidit autem canis maioꝛ cum Oꝛione toto ꝛ lepoꝛe: ꝛ aurigę ſu peꝛioꝛe parte coꝛpoꝛis. Pꝛęterea caput ꝛ pedes eius. Occidit etiā totus Perſeus pꝛęter crus ꝛ pedē dextrum. Argo autem puppim ſolam relinquens: peꝛucnit ad terrā. ¶ Capꝛicoꝛnus exoꝛiens: hęc ſidera ad terram pꝛemere videtur: reliq̄ figuram nauis ꝛ ſignū qꝺ procyon vocatur. Eodem tempoꝛe ꝛ reliquū coꝛpus occidit perſei. Exoꝛitur autem Oloꝛ cum aquila ꝛ ſagicta: ꝛ ara quā pꝛoximā eſ/ ſe notio polo diximus. ¶ Aquarius exoꝛiens: ad dimidiā partem coꝛpoꝛis equi pedes ſecū de terra ducit: ꝛ caput cum ceruice pega/

si. At etiam Centaurus a canda ad humeros virilis corporis occi/
dit :cum hydrę capite:z ceruicibus. ¶ Piscibus exorientibus:oc/
cidit. reliquū hydrę corpus:z ipse centaurus. Exoritur aūt piscis q̄
notius vocatur:z andromedę dextra pars corporis.

De. Sole z. Luna:ac cęteris planetis.

Sic igit̄ exorientibus.xij.signis:reliqua corpora oc/
cidere z exoriri videntur. Sed vt ante diximus:nūc
protinus de Solis cursu dicemus. Necesse ē eni so
lem:aut ipsuz per se moueri: aut cum mundo ver/
ti vno loco manentem. Quod si maneret : necesse
erat eodē loco occidere z exoriri. a quo pridie fuerit exortus: quē/
admodum signa eodem loco semper oriuntur z occidunt . Prę/
rea si ita esset:necesse erat: dies z noctes omnes equales esse:vt q̄
longus hodiernus dies fuerit:tam longus semper sit futurus. Jté
nox simili ratione semper ęqualis permaneat. Quod quoniā non
est:illud quoqz necesse é cum videamus esse dies inęquales: z so/
lem alio loco hodie occasurum:z alio heri occidisse. Si igitur alijs
locis oritur z occidit:necesse est eum moueri:nō stare. Solem au/
tem contra mundi motū currere:sic possumus intelligere. Euenit
enim vt duabus ex causis sidera non possimus videre. Quarū vna
est cum abierint infra terrā:nostrū quoqz effugere cōspectum:ita
vt inferius hemisphęrio ostenditur . Altera autē est ratio : quod
propter fulgorem solis z vim maximam luminis sidera obscuren/
tur. siue quod stellis obsistit : ne candor earum ad nostros perue/
niat aspectus:siue sua magnitudine luminis officit oculis nostris
ne preter eius ignem aliam rem superiorem perspiciamus. Quod
magis verisimile videtur. Neque enim solis ignem eiusmodi vi/
demus. cuiusmodi reliquos ignes intelligimus . Sed ita lumen
auertit nostrum:vt ipse quoque nobis non igneus: sed albus es/
se videatur. Pręterea in vnaquaque nocte .xj. signa necesse est

97

apparere. ideo ꝙ ẏno ſigno ſol ipſe nixus: iter conficere videtur: cuius figuram corporis ipſe ſuo lumine obſcurat. Cum eo enim ſi gno ⁊ occidere ⁊ exoriri videt̃. ¶ Nōnulli dicūt nos. xij. ſigna tum taxat hac ratione ꝓſpicere poſſe: ſi in eius ſigni prima nouiſſima/ q3 parte conſiſtat. habēt enim. xij. ſigna partes eiuſdem modi: vt vnumquodq3 eorū in longitudine habeat partes. xxx. In latitudi ne autē partes. xij. Itaq3 euenit vt in longitudine ſignorū annus ſit. In latitudine autem ſinguli dies ſint. In prima parte ſigni ni hilominus nos reliquū corpus eius ſigni videri poſſe nonnulli di cunt: Simili ratione ⁊ ſi fuerit i extrema parte ſigni: quod fieri nō poteſt. Nā cū ſol ſit in qualibet parte ſigni ⁊ exoriat̃: ita magnū vi detur habere fulgorē: vt omnia ſidera obſcuret. Illud tamē poteſt euenire: vt cum ſol ſit in prima parte ſigni ⁊ occidat: reliquū corp⁹ eius ſigni apparcat. Sed certi⁹ ⁊ verius eſt. xj. ſigna ꝙ duodecim apparere poſſe. ¶ Preterea querit̃ quare ſol cōtra mūdi inclinatio nem currēs: videatur cum ipſa ſua ſpbera occidere ⁊ verti. Nam ſi ſol contra ſiderū occaſum curreret: De Ariete ad piſces: nō ad Tau rum tranſiret. Exoriri ꝛeni ante piſces ꝙ Aries occidere ꝓſpiciunt ⁊ ita mund⁹ verti videtur: vt prius piſces ꝙ aries occidant: Itaq3 diebus. xxx. ſol in ariete currens: ⁊ eius corpus obſcurans: ſic dū/ taxat apparet ſol: vt ex eo loco quo aries exoriri videatur. ⁊ poſt triginta dies ſol videatur ab eodē loco ſurgere: ex quo loco taurus ante exoriri videbat̃. Igit̃ apparet ſolem ab ariete ad taurū tranſ/ ire. Quod ſi ita eſt: neceſſe eſt eum contra mūdi inclinationē cur rere. Quare autē euenit vt ante diximus: ꝙ videtur cum mundo ſol verti. Eius ſimilis hec cauſa eſt: vt ſi quis in nauiculę roſtro ſe dens: inquirat ad puppim tranſire: ⁊ nibilominus ipſa nauis iter ſuum conficiat. Ille quidem videbitur contra nauiculę curſum ire: ſed tamen eodem perueniet quo nauis. Hoc autem ſic etiam faci/ lius intelligetur. ſi nauim diuiſeris in partes trecentas ſexaginta: quemadmodū ſol diebus. ccc. lx. ſimul mundum tranſigit. eodem

deatur: z ad acies nostras perueniat. Et quodam tempore torrens perueniat ad eundem locum signi quo sol vehitur : obscurare lumen eius a nostro conspectu videtur : hoc autem maxime euenit die nouissimo cum luna transierit in duodecim signa : Et cum sol ad aliud signum transire videatur: z proxima fiet illi . Quod euenire. sic etiam potest intelligi : vt si quis alicui manum planam ad oculos admouerit qto magis sic fecerit: hoc minus ille videri poterit. z qto longius ab eo discesserit : hoc magis illi omnia poterunt apparere. Simili ratione. cum luna ad solis locum peruenit: tunc proxima eius videtur esse: z radios eius obturare : vt lumen emittere non possit. Cum autem luna ab eo loco discesserit : tunc sol lumen eijcit: z ita ad nostra adijcit corpora. Lunę autem eclypsis sic euenit: cum prope vna dimensione sit luna cum abierit sol sub terram duntaxat hoc modo: vt per mediā terram si quid directum traieceris contingere possit solem sub terram Lunā autē supra terram. Quod cum ita euenit: necesse est solis radios propter magnitudinem terrę ita esse dimissos: vt lumen eius quo luna lucet non possit ad eam peruenire: z ita exīstimatur fieri eclypsis lunę. Quę si suo lumine vteretur: licebat ne apparere quidē nunquā solem: ideo q luna nihilominus luceret. Sic nanq; accipit lumen : vt luceat cū sol venerit per terras : sed non vt aliquem locū conclusionē totūq; spatiū impleat lumine. Si quis nostrum steterit in eo loco : quo sol maxime lucet : reliquis partibus lumen a sole accipiens prębebit. Id in luna fieri inuenitur: Eam solis lumine accepto. lucere nonnulli existimant reuibratione . Cum dicitur sol in ariete aut in quolibet signo esse euq supra ipsas stellas arietis iter facere. Qui autem hac ratione vtunt. longe a vera ratione errant. Nam neq; sol neq; luna proxime sidera apparent. hac etiam de causa nonnulli. vij. stellas erraticas finxerūt. adiungentes eodem sole z luna : quod cum quinque stellis ferunt / tur. Luna enim proxime terra est. Itaq; diebus . xxx : totum

99

mundum existimatur transire. Id hac euenit ratione: si circulos quis intra zodiaci ambitum fecerit: eosq; sic hoc interuallo finxerit: vt terra sit in medio: & vnam a terra ad lunam mensionem fecerit: q̄ greci. Τῶνὸν appellauerunt. Hunc autem quia nō certum spatium potuerūt dicere: tonon dixerunt. Hac igitur re: q̄ breuissimo circulo uenebitur diebus. xxx. ad primum peruenit signum.

AB hoc circulo abest circulus tonon dimidium: quo loco Mercurij sidus vehitur. Itaq; die^{9}.xxx.ad alterum signum trans̃iens: Tardius ab hoc circulo abest tonon dimidium: quo loco iter suum veneris dirigit astrum. Tardius q̃ mercurij stella conficiẽs cursum. Transit enim ad aliud signum diebus.xxx. Supra huius stellam solis est cursus qui ãbest ab hespero: que ẽ Veneris stella medietate toni. Itaq; cum inferioribus pariter peruolans vno anno idest duodecim. signa percurrit tricesimo die ad aliud transiens signum. Supra solem igitur et eius circulum Martis est stella: quę abest a sole tono dimidio. Itaq; dicitur diebus .lx. ad aliud signũ transire. Hunc orbẽ supra Iouis est stella: quę abest a martis hemitonio. Itaq; vno anno ad alterum transit signũ. Nouissima stella Saturni quę maximo vehitur circulo: hęc autem tono distat a Ioue. Itaq; ãnis.xxx.xij. percurrit signa. Ab ipsorum tamen siderum corporibus Saturnus abest tono vno ⁊ dimidio. hac igitur ratione potes scire neq; solẽ neq; lunam cõtingere stellas: ⁊ nihilominus per zodiacum circulum verti. Hinc etiam possumus intelligere: lunam minorem esse sole. Omnia quę ꝓxima sũt nobis maiore necesse est esse: q̃ quę longo discedente interuallo videmus. Igit̃ lunã videmus proxime nos esse. Neq; eni eam maiorem nostro aspectui esse q̃m solem. Illud quoq; necesse est cum sol non longe absit a luna: et a nobis maior videtur. si prope accesserit: multo maiorem futurum. Pręterea necesse est vt ante diximus: aut nullam stellam erraticam esse: aut solem pariter cum luna vt reliquas stellas errare. Si enim quisq̃ mihi potest demonstrare quiq; stellarum cursum et dicere: q̃ hodie quęq; coram ad aliud transeat signũ: quemadmodũ de sole ⁊ luna fieri videmus. ⁊ nihilominus suum efficit cursum nõ est erratica. Si autem dubium est quod hodie transeat: ⁊ ad aliud signum comparatione cum luna feratur. ⁊ suum circulũ dirigat: quemadmodum

ſtellę quę ſunt vubię. neceſſe eſt has quoqz errare. ſed nō euenit vt errent prȩſertim cum ſuo tempore ad curſum reuertantᷣ. Igitur ne ſtellę quidē: cum certo tempore ad ſuū ſignum reuertantᷣ: poſſunt errare: niſi forte volumus accipere excuſationē quod vuo corpora magna facilius poſſunt obſeruari: ꝙ̄ ſingulę ſtellę: quę non certos curſus conficientes videntᷣ apparere.

Sed ſtellas. v. nōnulli has aiūt eſſe Veneris Mercurij. Jouis: Saturni ⁊ martis. E quib⁹ eſſe maximā colore candido: nomine heſperū: ⁊ cā appellari veneré. hęc ſtella non abeſt a ſole longius vuob⁹ ſignis ſubter eius circulū collocata: ſicut ante dixim⁹.

Olis ſtella nomine Phaeton: corpore eſt magno: colore autē igneo: ſimilis eius ſtellę: quę eſt in humero dextro Orionis. hic per. xij. ſigna aſſidue ferri videt. nōnunq̄ etia cū ſolis ipſius ſideribus apparet: modo alijs partibus adiectis circuli. Hanc ſtellam nonnulli ſaturni eſſe dixerunt: Redire autem ad ſignum annis .xxx. z quotannis non apparere Non minus dies .xxx. nec amplius .xl.

RElīquū est nobis de Martis stella dicere: q̄ nomine Pirois appellatur. hec autē nō magno ē corpe: sed figura similis est flāmę. Nōnunq̄ autē cū ipsi⁹ solis sideribus concurrēs: oia peruolat signa: sedens ad primum signum non longius biennio.

QUod ad. v. stellas attinet: hucusq̄ satis arbitramur dictū. Nūc autē demōstrabim⁹ quib⁹ de causis mē/ses intercalent: Quoniā tēpus omne metimur. die z nocte. mense z anno. Quibus diem nobis diffi/nierunt: q̄diu sol ab exortu ad occasum peruenit:

Noctis autem ſpatiũ conſtituerũt eſſe. q̃diu ſol ab occaſu: rurſum ad exortum reuertat̃. Menſem autẽ quandiu luna zodiacũ circulũ perducat. Annũ autẽ volnerũt eſſe: cũ ſol ab ęſtiuo circulo redit.

Τελος:

Jacobus Sentinus Ricinenſis Lectoribus foelicitatem

SI quis ades ſacrũ cyrram conſcendere montem
Qui cupias: muſas vel coluiſſe nouem:
Scito prius q̃ ſis redimitus tempora lauro
Eſſe opus Aſtrorum cognitione tibi:
Quodqz ita ſit vatum teſtes monumenta prioꝝ
Sunt: quibus in cunctis ſidera cuncta micant.
Agricolas alijs poſitis nam reſpice libꝝum
Quo docuit terras vertere rite Maro:
Inuenies illic tot tempore ſępe ſereno
Quod cęlum ſpectans ſidera nocte vides.
Arma per ethmathios campos qui ſcripſit: & ille
Carmine meonio ſidera plura ſonat.
Exul quiqz fuit veneris quia tradidit artes
Inſeruit faſtis ſidera quęqz ſuis.
Vtqz alios taceam nullus mihi crede poeta
Eſt bonus aſtrorum cognitione carens.
Quęris vbi inuenias a quo vel diſcere poſſis
Sidera tam docti quę cecinere viri!
Ecce opus: Jginius quo nunc quot ſidera mundus
Altus habet: tot nos ſidera noſſe docet:
Quidqz ſit inferior mundus: quid ſphęra: quid axis:
Quid centrum ſphęre: quid ſit vterqz polus:
Aurea mala ferox ſerpens qui plura puellis
Seruabat: quid ſit Arctophilaxqz ferus:

hinc Elice quid sit: vel quam tyrus aspicit arcton
Noscere tu nunc sit quid cynosura potes.
Perseus andromedę monstro religata marino
Lunqz meduseo lurida gorgon equo
Enosia cum fulua fuerat redimita corona
Qua prius: z magno structa sonore lyra
Engonasis cepheo cum Lassiopęia magno:
Et Nemesin fallens corripiendus Oior:
Atqz Aquila: heniochus: Delphin: Deltoton: z ille
Quem cingit Serpens: atqz Sagicta simul:
Bis sex post istas celestia signa figuras:
Letus: z Eridanus: z Lepus: atqz Canis:
Et Procyon vates multum cantatus Orion:
Ara quoqz a magno condita sacra deo:
Argos: phyllirides medica doctissimus arte:
Hydra: via z quę nunc lactea nomen habet:
Pluraqz in hoc paruo narrantur mixta libello
Quę sunt in stellas corpora versa nouas:
Quinetiam causę cur sic mutata fuerunt
Monstrantur: faciles omnibus atqz domus.
Hunc igitur quisquis doctas coluisse sorores:
Hunc eme vel quisquis sidera nosse cupis:
Hunc lege qui latios optas vel nosse poetas:
Hunc lege vel Rhetor qui bonus esse velis:
Hunc legat omnis amans: legat hunc quicunqz labores
Sustinet: atqz illud ponere tentat onus.
Attamen ingrati ne vos possitis haberi
Quo nihil in mundo turpius esse potest:
Dicite post messem viuat per Nestoris annos
Vtile qui nobis tam bene pressit opus